

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН СІОУЗА СОВЕЦЬКІХ ПІСЬМЕННІКАУ БЕЛАРУСІ І КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА
ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР

№ 34 (893)

Субота, 23 жніўня 1952 года

Цана 50 кап.

Цэнтральны Камітэт ВКП(б) паста-
навіў склікаць 5 настрычніка 1952 года
чарговы XIX з'езд ВКП(б).

Да ведама ўсіх арганізацый ВКП(б)

Гэтымі днямі адбыўся ў Маскве Пленум Цэнтральнага Камітэта ВКП(б).
Цэнтральны Камітэт ВКП(б) пастанавіў склікаць 5 кастрычніка 1952 года чарговы
XIX з'езд ВКП(б).

Парадак дня XIX з'езда:

1. Справаздачны даклад Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)—дакладчык Сакратар ЦК тав. Маленкоў Г. М.
2. Справаздачны даклад Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі ВКП(б)—дакладчык Старшыня Рэвізійнай Камісіі тав. Маскатаў П. Г.
3. Дырэктывы XIX з'езда партыі па пятому пяцігадовому плану развіцця СССР на 1951—1955 гады—дакладчык Старшыня Дзяржплана тав. Сабур'аў М. З.
4. Змяненні ў Статуте ВКП(б)—дакладчык Сакратар ЦК тав. Хрушчоў Н. С.
5. Выбары цэнтральных органаў партыі.

Норма прадстаўніцтва і парадак выбараў дэлегатаў на з'езд:

- 1) Адзін дэлегат з рашаючым голасам на 5.000 членаў партыі;
- 2) адзін дэлегат з дарадчым голасам на 5.000 кандыдатаў у члены партыі.
- 3) Дэлегат на XIX партыйны з'езд выбіраюцца згодна Статута партыі закрытым (тайным) галасаваннем.
- 4) Ад партарганізацый РСФСР дэлегаты выбіраюцца на партыйных канферэнцыях абласцей, краёў і аўтаномных рэспублік. У другіх саюзных рэспубліках дэлегаты выбіраюцца на абласных партыйных канферэнцыях або на з'ездах кампартый саюзных рэспублік—згодна меркавання ЦК кампартый саюзных рэспублік.
- 5) Комуністы, якія састаюць у партыйных арганізацыях Савецкай Арміі, Ваенна-Марскога флота і пагранічных часцей МДБ, выбіраюць дэлегатаў на XIX з'езд партыі разам з астатнімі партыйнымі арганізацыямі на абласных, краевых партканферэнцыях або з'ездах кампартый саюзных рэспублік.

Сакратар ЦК ВКП(б) І. СТАЛІН.

Ніжэй друкуюцца праект дырэктыў XIX з'езда партыі па пятому пяцігадовому плану развіцця СССР на 1951—1955 гады і праект тэкста змененага Статута партыі.

Праект ЦК ВКП(б)

Дырэктывы XIX з'езда партыі па пятому пяцігадовому плану развіцця СССР на 1951—1955 гады

(3-ці пункт парадаку дня з'езда)

Паспяховае выкананне чацвёртага пяці-
гадовага плана дэталёва прыняць новы
пяцігадовы план, які забяспечвае далей-
шы ўзрост усіх галін народнай гаспадаркі,
рост матэрыяльнага добрабыту, аховы здар-
оў і культуры нашай ўраўноўнавага народна.

І. У ГАЛІНЕ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

1. Усталяваць павышэнне ўзросту прамы-
словай вытворчасці за пяцігоддзе, пры-
кладна, на 70 працэнтаў пры сярэднега-
давым тэмпе росту ўсёй агульнай прадук-
цыі прамысловасці, прыкладна, 12 пра-
цэнтаў. Вызначыць тэмпы росту выбару
сродкаў вытворчасці (групы «А») у раз-
меры 13 працэнтаў і выбару прадметаў
ўжытку (групы «Б») 11 працэнтаў.

2. Прадугледзець рост вытворчасці важ-
нейшых відаў прамысловай прадукцыі ў
1955 годзе ў параўнанні з 1950 годам,
прыкладна, у наступных размерах:

Чыгун	на 76%
Сталь	на 62%
Пракат	на 64%
Вугаль	на 43%
Нафта	на 85%
Электраэнергія	на 80%
Паравыя турбіны	ў 2,3 разоў
Газатурбіны	ў 7,8 разоў
Паравыя катлы	ў 2,7 разоў
Металургічнае абсталяванне	на 85%
Нафтаапаратура	ў 3,5 разоў
Буйныя металаручныя станкі	ў 2,6 разоў
Аўтамабілі	на 20%
Трактары	на 19%
Сола кальцыяніраванага	на 84%
Сола каўстычнае	на 79%
Мінеральныя ўгнаенні	на 88%
Каучук сінтэтычны	на 82%
Пясок	на 2,2 разоў
Вывазка дэлавой драўніны	на 56%
Палера	на 46%
Бавоўняныя тканіны	на 61%
Шарфяныя тканіны	на 54%
Абутка скураныя	на 55%
Пукар-пшэек	на 78%
Маса	на 92%
Рыба	на 58%
Масла жывёльнае	на 72%
Масла расліннае	на 77%
Кансервы	ў 2,1 разоў

3. У адпаведнасці з планам далейшага
ўзросту прамысловай вытворчасці павы-
шыць дзяржаўныя капітальныя ўкладанні
ў прамысловасць у 1951—1955 га-
дах, прыкладна, у 2 разы ў параўнанні з
1946—1950 годамі. Побач з уводам у
дзейнасць новых прадпрыемстваў і агрэгатаў,
забяспечыць павелічэнне магутнасцей
дзючых прадпрыемстваў за кошт іх ра-
наструктурнай, устаноўкі новага абсталя-
вання, механізацыі і інтэнсіфікацыі вы-
творчасці і палепшання тэхналагічных
працэсаў. Выкарыстаць расшырэнне і-
снуючых прадпрыемстваў як важнейшы
рэзерв павелічэння вытворчасці пры най-
меншых затратах. Стварыць задзелы ў буд-
дучыя металургічныя прадпрыемствы,
электрычных станцый, заводаў па пера-
працоўцы нафты і вугальных шахт з
тэтых каб забяспечыць неабходнае развіццё
гэтых галін прамысловасці ў наступныя
гады.

Забяспечыць палепшэнне геаграфічнага
размяшчэння будучыня прамысловых
прадпрыемстваў у новай пяцігодцы, ма-
чы на базе далейшага набліжэння пра-

У адпаведнасці з гэтым XIX з'езд Кому-
ністычнай партыі Савецкага Саюза лічыць
неабходным даць Цэнтральнаму Камітэту
партыі і Савету Міністраў СССР наступныя
дырэктывы па пятому пяцігадовому
плану развіцця СССР на 1951—1955
гады.

4. У галіне чорнай металургіі побач з
далейшым ростам вытворчасці чорных ме-
талаў расшырыць асартымент і значна па-
вядзіць вытворчасць дэфіцытных відаў
пракату, у прыватнасці, выбар тоўстай-
стайвай сталі, прыкладна, на 80 працэн-
таў, дробнагазунковай сталі і катанкі —
у 2,1 раза і нейтральнай ліставай сталі
— у 3,1 раза. Развіццё вытворчасці
эканамічных відаў і профіляў пракату.

Павялічыць вытворчасць і палепшыць
якасць спецыяльных сталей і сплаваў для
патрэб машынабудавання.

Забяспечыць далейшае палепшэнне вы-
карыстання дзючых магутнасцей металур-
гічных прадпрыемстваў. Узмацніць ра-
боты па інтэнсіфікацыі металургічных
працэсаў, аўтаматызацыі і механізацыі
металургічных агрэгатаў і працэсінных ра-
бот на прадпрыемствах чорнай металургіі.

Павялічыць у пяці годзі, у параў-
нанні з чацвёртай пяцігодкай, увод у
дзейнасць вытворчых магутнасцей па чы-
гуну, прыкладна, на 32 працэнты, сталі—
на 42 працэнты, пракату—не менш
чым у 2 разы, коксу—на 80 працэнтаў
і жалезнай руды — у 3 разы.

Побач з развіццём чорнай металургіі ў
раёнах Поўдня, Урала, Сібіры, Цэнтра і
Паўночнага Захаду забяспечыць далейшае
развіццё металургічнай прамысловасці ў
раёнах Закаўказзя.

Прадугледзець развіццё вытворчасці
чорных металаў у сістэме мясцовай прамы-
словасці за кошт будучыня невялікіх
перадзелных металургічных заводаў.

5. Значна расшырыць вытворчасць ка-
ляровых металаў. Павялічыць за пяцігод-
дзе вытворчасць, прыкладна, у наступных
мерах: медзі рафінаванай на 90 пра-
цэнтаў, свінца ў 2,7 разоў, алюмінія не
менш чым у 2,6 разоў, цынка ў 2,5 разоў,
нікеля на 53 працэнты і волава на 80
працэнтаў.

Механізаваць горныя і працэсінныя ра-
боты, аўтаматызаваць і інтэнсіфікаваць
працэсы вытворчасці, павялічыць комплекс-
нае атрыманне металаў з руд, забяспечыць
далейшы рост выпуску металаў вышэйшых
марак, значна расшырыць і палепшыць
выкарыстанне магутнасцей дзючых
прадпрыемстваў і лабудаваць новыя
прадпрыемствы.

6. У галіне электрыфікацыі забяспечыць
высокія тэмпы нарощвання магутнасцей
электрастанцый з мэтай больш
поўнага задавальнення растуцых запатра-
баванняў народнай гаспадаркі і бытовых
патрэб насельніцтва ў электраэнергіі і
павелічэння рэзерву ў энергетычных сі-
стэмах.

Павялічыць за пяцігоддзе агульную ма-
гутнасць электрастанцый, прыкладна,
удвая, а гідрэлектрастанцый — утрыя,
забяспечыць у частцы цэпавых электра-
станцый у першую чаргу расшырэнне
дзючых прадпрыемстваў. Увесці ў дзей-

насць буйныя гідрэлектрастанцыі, у тым
ліку Куйбышэўскую на 2.100 тысяч кі-
лават, а таксама Камскую, Горлаўскую,
Мінгечэўскую, Уець-Каменагорскую і ін-
шыя агульнай магутнасцю 1.916 тысяч
кілават. Ажыццявіць будучыня і ўвесці
ў дзейнасць лініі электраперадачы Куй-
бышэў—Масква.

Разгарнуць будучыня Стааінградскай і
Кахоўскай гідрэлектрастанцый, пачаць
будучыня новых буйных гідрэлектра-
станцый: Чэбаксарскай на Волзе, Водкін-
скай на Каме, Бухтармінскай на Іртышы
і руды іншых.

Пачаць работы па выкарыстанню энэр-
гетычных рэсурсаў ракі Ангара для раз-
віцця на базе таннай электраэнергіі і
мясцовых крыніц сыравіны алюмініевай,
хімічнай, горнаруднай і іншых галін прамы-
словасці.

З мэтай сур'ёзнага палепшання электра-
забяспечэння Поўдня, Урала, Кузбаса
забяспечыць значны рост магутнасцей
цэпавых раённых і заводскіх электра-
станцый у гэтых раёнах. Для забяспеч-
вання электраснабжэння гарадоў і раён-
наў, побач з будучыня буйных электра-
станцый, ажыццявіць будучыня невялікіх
і сярэдніх электрастанцый.

У сувязі з задачай далейшай індустрыя-
лізацыі забяспечыць павелічэнне ў
2—2,5 разоў выпрацоўкі электраэнергіі ў
Літоўскай ССР, Латвійскай ССР і Эстон-
скай ССР. Пабудавць Нарвскую гідрэ-
лектрастанцыю, Рыжскую цэпавую
электрастанцыю і разгарнуць будучыня
Каунаўскай гідрэлектрастанцыі.

Забяспечыць будучыня цэпавых электра-
станцый і цэпавых для ажыццяўлення
шырокай цэпавікацыі гарадоў і прамы-
словавых прадпрыемстваў.

Ажыццявіць шырокае прымяненне аў-
таматызацыі вытворчых працэсаў на электра-
станцыях. Завяршыць поўную аўтаматы-
зацыю раённых гідрэлектрастанцый, а
таксама прыступіць да ўкаранення тэле-
механізацыі ў энергетычных сістэмах.

7. Забяспечыць высокія тэмпы развіцця
нафтавай прамысловасці. Прадугле-
дзець далейшае развіццё здабычы нафты
на марскіх нафтавых месцаздабываннях.

У адпаведнасці з намераным ростам
здабычы нафты забяспечыць развіццё
нафтаперапрацоўчай прамысловасці з на-
бліжэннем нафтаперапрацоўчых заводаў
да раёнаў спажывання нафтапрадуктаў.

Павялічыць за пяцігоддзе перапрацоўкі на-
фты, прыкладна, у 2 разы і па крэкіра-
ванню сыравіны—у 2,7 разоў, прадугле-
дзець значнае паглыбленне перапрацоўкі
нафты і павелічэнне выхаду светлых
нафтапрадуктаў як на дзючых, так і на
уваўзнімальных у эксплуатацыю нафта-
перапрацоўчых заводах.

Развіццё вытворчасці штучнага
паўва.

Павялічыць у значных размерах будучыня
і ўвод у дзейнасць магістральных
нафтаправодаў і ёміскаў для забору нафты
і нафтапрадуктаў.

8. Забяспечыць далейшае развіццё га-
завой прамысловасці. Павялічыць за пяці-
годдзе, прыкладна, на 80 працэнтаў
здабычу прыроднага газу і папутнага на-
фтага газу, а таксама выбар газу з ву-
галю і сланду. Расшырыць выкарыстан-
не газу для бытовых патрэб, прымяненне
яго ў якасці аўтамабільнага паліва і
атрыманне з газу хімічных прадуктаў.

Павялічыць вытворчасць штучнага га-
зу з сланду ў Эстонскай ССР, прыклад-
на, у 2,2 разоў, закончыць будучыня і
ўвесці ў дзейнасць газавод Кохтла-
Ярве — Талін.

9. У вугальнай прамысловасці пра-
дугледзець больш хуткі рост здабычы вуга-
лю для какавання, павялічыць за пяці-
годдзе здабычу гэтых вугалаў не менш
чым на 50 працэнтаў.

Палепшыць якасць вугалю, значна рас-
шырыць яго ўзабагачэнне і брыкетаван-
не; забяспечыць за пяцігоддзе рост уза-
багачэння вугалю, прыкладна, у 2,7 разоў.

Сістэматычна палепшаць метады рас-
працоўкі вугальных месцаздабыванняў.
Шыры ўкараняць найвышэйшыя машыны
і механізмы для комплекснай механізацыі,
далейшага тэхнічнага пераў-
браення вугальнай прамысловасці і забя-
спечэння росту прадукцыйнасці працы.
Усямерна развіваць механізацыю най-
больш прадэеміх працэсаў здабычы вуга-
лю і, у першую чаргу, навалі вугалю ў
лавах, пагрузкі вугалю і паролы пры пра-
ходжанні вагнётных выбаратак, а таксама
шырай укараняць механізацыю
спосабы мацавання лаў.

Павялічыць у параўнанні з чацвёртым
пяцігоддзем увод у дзейнасць магутнасцей
вугальных шахт, прыкладна, на 30 пра-
цэнтаў.

Забяспечыць рост за пяцігоддзе здабы-
чы торфу на 27 працэнтаў, а таксама
прадугледзець далейшае развіццё здабычы
мясцовых вугалю; павялічыць вытвор-
часць сланду ў 2,3 разоў, асабліва ў
Эстонскай ССР. На базе развіцця сланд-
хімічнай прамысловасці павялічыць у
Эстонскай ССР вытворчасць штучнага
вадкага паліва за пяцігоддзе, прыкладна,
на 80 працэнтаў.

10. Прадугледзець высокія тэмпы раз-
віцця машынабудавання як асновы новага
магутнага тэхнічнага прагрэсу ва ўсёх
галінах народнай гаспадаркі СССР. Павялі-
чыць выпуск прадукцыі машынабудаван-
ня і металапрацоўкі за пяцігоддзе, пры-
кладна, у 2 разы.

Лічыць асабліва важнай задачай у ма-
шынабудаванні поўнае забяспечэнне аб-
сталяваннем электрычных станцый, пра-
дпрыемстваў чорнай і каларовай металур-
гіі, будучыня заводаў па перапрацоў-
цы нафты і вытворчасці штучнага
вадкага паліва. Развіццё ў неабходных
колькасцях выпуск гідрэлічных і паравых
турбін, генератараў, высокавольтных ала-
ратуры і розных прыбораў кіравання для
буйных гідрэлічных і цэпавых электра-
станцый, металургічных, нафтапера-
працоўчых і іншых заводаў, буйных стан-
коў і кавальска-прэсавага абсталявання.

Павялічыць за пяцігоддзе выпуск пра-
катнага абсталявання больш чым у 2 ра-
зы, станкоў павышанай дакладнасці, пры-
кладна, у 2 разы, цяжкіх кавальска-прэ-
савых машын — у 8 разоў, выпуск пры-
бораў кіравання і кантролю, прыкладна,
у 2,7 разоў. Вызначыць рост выпуску хі-
мічнага абсталявання за пяцігоддзе, пры-
кладна, у 3,3 разоў. Значна павялічыць
выпуск імзельных выцягавальных, а так-
сама газгенератарных аўтамабіляў.

Павялічыць у 1955 годзе ў параўнанні з
1950 годам выпуск грузавых суднаў і
танкераў для марскога флота, прыкладна,
у 2,9 разоў, рачных пасажырскіх суд-

наў — у 2,6 разоў і суднаў для рыбапра-
мысловага флота — у 3,8 разоў.

Забяспечыць далейшае развіццё машы-
набудавання: суднабудавання, турбабудаван-
ня і станкабудавання — у Літоўскай
ССР; электрамашынабудавання, станкабу-
давання і суднабудавання — у Латвійскай
ССР; суднабудавання і электрамашынабу-
давання — у Эстонскай ССР.

Забяспечыць значны рост выпуску
паўва-транспартнага абсталявання, машы-
наў для механізацыі працэсінных работ,
комплектнага абсталявання для выбару
будучыня матэрыялаў і аўтаматычнага
абсталявання для галін лёгкай і харчовай
прамысловасці. Павялічыць выпуск новых
тэацкіх станкоў.

Развіццё выпуску высокапрадукцыйных
машын і абсталявання для лесанарых-
тоўчай, цэлулозна-папяровай, лесаніжняй і
дрэваперапрацоўчай прамысловасці.

Пры канструяванні новых машын да-
бывацца зніжэння іх вагі пры палепшанні
якасці.

З мэтай выканання заданняў па вы-
пуску важнейшых відаў абсталявання ў
1951—1955 гадах: пабудавач і ўвесці ў
дзейнасць новыя заводы і заводчыць ра-
наструктурцы дзючых заводаў энергетыч-
нага машынабудавання, пракатнага абста-
лявання, пачаць будучыня новых заво-
даў па выпуску пракатнага абсталявання,
турбін і катлоў;

расшырыць існуючыя і ўвесці ў дзей-
насць новыя магутнасці па выпуску нафта-
апаратуры, паўва-транспартнага абста-
лявання і комплектнага абсталявання для
прамысловасці будучыня матэрыялаў;

значна расшырыць існуючыя і ўвесці ў
дзейнасць новыя магутнасці па выпуску
буйных станкоў, кавальска-прэсавых ма-
шын, а таксама дакладных вымяральных
прыбораў і прыбораў аўтаматычнага кіра-
вання тэхналагічнымі працэсамі.

11. У хімічнай прамысловасці забяспечыць
найбольш высокія тэмпы росту вы-
творчасці мінеральных угнаенняў, соды і
сінтэтычнага каучуку, зварнушым асаблі-
ва ўвагу на ўсямернае развіццё вытвор-
часці каучуку на базе выкарыстання
нафтавых газаў.

Павялічыць вытворчасць пластычных
мас, фарбавальнікаў, сыравіны для штучна-
га лаку і асартымент іншых хімічных
прадуктаў. Развіццё вытворчасці сінтэтыч-
ных матэрыялаў — замяніцеляў калары-
вых металаў.

Прадугледзець павелічэнне вытворчых
магутнасцей па амінку, сярняй кісладе,
сінтэтычнаму каучуку, сінтэтычнаму спірту,
сольце, мінеральных угнаенняў, асабліва
ў грануляваным выглядзе, і хімічных
сродках барацьбы са шкоднікамі сельска-
гаспадарчых раслін.

Арганізаваць у Эстонскай ССР вытвор-
часць суперфасфату.

Стварыць задзелы ў будучыня заводаў
мінеральных угнаенняў, якія забя-
спечваюць неабходнае развіццё вытворчасці
мінеральных угнаенняў і наступныя
гады. Поўнацю выкарыстаць фасфатныя
шлакі для ўгнаення палёў.

Шырока ўкараняць кісларод у тэхна-
лагічныя працэсы розных галін прамысло-
васці і, у першую чаргу, у чорнай і каларо-
вай металургіі, у вытворчасці газу з ву-
галю, цэлулознай і цэментнай прамысло-
васці.

12. Ліквідаваць адставанне лясной пра-

мысловасці ад растуцых патрэбнасцей на-
роднай гаспадаркі. Павялічыць выпуск пі-
ламатэрыялаў і развіццё выпрацоўку дэта-
лей для вытворчасці і будучыня. Ажы-
ццявіць у шырокіх маштабах пераабараван-
не лесанарыхтоўчых і многалесныя раёны,
асабліва ў раёнах Поўначы, Урала, Заход-
няй Сібіры і Карэла-Фінскай ССР, скара-
ціць рубкі лесу ў малалесных раёнах
краіны. Зменшыць сезоннасць лесанарых-
тоўчых работ, для чаго правесці ў новых раёнах
будучыня механізацыі прадпрыемств,
забяспечыць іх пастаяннымі кадра-
мі рабочых. Ажыццявіць далейшае разві-
ццё комплекснай механізацыі лесанарыхтоў-
чых работ. Палепшыць арганізацыю вы-
творчасці і выкарыстанне механізмаў, за-
бяспечыць павышэнне прадукцыйнасці
працы на лесанарыхтоўках. Павялічыць за
пяцігоддзе ўвод у дзейнасць магутнасцей
лесанарыхтоўчых у новых раёнах развіцця
лесанарыхтоўчых, прыкладна, у 8 разоў
ў параўнанні з уводам у папярэдняй пяці-
годцы.

Забяспечыць ўсямернае развіццё папяр-
овай, цэлулознай, мэблевай, фанернай, ле-
сахімічнай і гідролізнай прамысловасці.
Павялічыць выбар мэблі не менш чым у
3 разы.

13. Для задавальнення растуцых па-
требнасцей народнай гаспадаркі пра-
дугледзець рост выбару асноўных будучыня
матэрыялаў за пяцігоддзе не менш чым у
2 разы, палепшыць якасць і расшырыць
асартымент будучыня матэрыялаў. За-
бяспечыць рост выбару цэглы, прыкладна,
у 2,3 разоў, шчыферу—у 2,6 разоў, папіра-
нага шкла—у 4 разы. У галіне гаралско-
га і прамысловага будучыня больш ра-
шуча ўкараняць новыя прагрэсіўныя суча-
ныя матэрыялы, павялічваючы выбар
шлакабетонных і бетонных буйных блокаў.
Значна павялічыць выпуск новых высока-
кажасных аддзелачных і аблічовых
будучыня матэрыялаў, дэталяў і кан-
струкцый заводаў выбару з керамікі,
гіпсу, бетону і жалезабетону, якіх салей-
нічаюць далейшай індустрыялізацыі буд-
дучыня, зніжаюць яго кошт і палепшаюць
архітэктурна-будучыня і эксплуатацыйныя
якасці будынкаў і абудаванняў.

Усталяваць больш высокія, чым у пэ-
рыяд на СССР, тэмпы росту выбару буд-
дучыня матэрыялаў на Урале, у Сібіры, у
раёнах Паловжа, на Далёкім Усходзе і
Сярэдняй Азіі, а таксама ў буйных прамы-
словавых раёнах, дзе вядзецца вылікае
будучыня. Павялічыць магутнасці цэ-
ментнай прамысловасці, прыкладна, у
2,1 разоў.

14. Забяспечыць высокія тэмпы росту
выбару прадметаў масавага ўжытку. Павялі-
чыць выбар прадукцыі лёгкай і харчовай
прамысловасці не менш чым на 70 пра-
цэнтаў.

У ад

Дырэктывы XIX з'езда партыі па пятаму п'яцігадовому плану развіцця СССР на 1951—1955 гады

(Працяг)

Павялічыць у канцы 1955 года ў параўнанні з 1950 годам вытворчасць магутнасці па выпрацоўцы бавунаўняных тканін, прыкладна, на 32 працэнты, шпунтава-валяна — у 4,7 раза, абутку — на 34 працэнты, магутнасці заводу па выпрацоўцы цукру-рафінаду — на 25 працэнтаў, цукру-рафінаду — на 70 працэнтаў, чаю — на 80 працэнтаў, магутнасці масалакстракцыйнага заводу па перапрацоўці маслосемяна — у 2,5 раза, гарочне-сусильных заводу — у 3,5 раза, заводу па выпрацоўці рыбных, гароднінних і фруктовых консервів — на 40 працэнтаў, халадільных ёмкостей і рефрижераторнага флота на заморських рыбах — на 70 працэнтаў, масалакматау — на 40 працэнтаў, заводу па выпрацоўці масла жывельнага — на 35 працэнтаў, сываранних заводу — у 2 рази, малочна-кансервних заводу — у 2,6 раза, сухога малака — у 2 рази, цільна-малочнай прдукції — на 60 працэнтаў.

Широка ўкараніць аўтаматызацыю і механізацыю прадсаў вытворчасці на выпрацоўці харчовых і прамысловых тавараў.

Ажыццявіць правядзенне вялікіх работ па рыбаводству з мотай павелічэння рыбных запасів, асабліва ва ўнутраных вадаёмах.

Павялічыць за п'яцігоддзе ўлоў рыбы ў Літоўскай ССР, прыкладна, у 3,9 раза, у Латвійскай ССР — на 80 працэнтаў, у Эстонскай ССР — на 35 працэнтаў. Ажыццявіць у гэтых рэспубліках разшырэнне дзючых і будаўніцтва новых рыбнаперапрацоўчых прадпрыемстваў.

Забяспечыць дзейнае палепшэнне якасці і асартыменту харчовых і прамысловых тавараў масавага ўжытку, палепшыць упакоўку і расфасоўку харчовых тавараў.

15. Павялічыць выпуск прамысловай прдукції па прадпрыемствах масавай прамысловасці і прамысловай кааперацыі за п'яцігоддзе, прыкладна, на 60 працэнтаў і, у першую чаргу, выпуск тавараў шырокага спажывання, прадметаў хатняга і гаспадарчага ўжытку, мясцовых будаўнічых матэрыялаў і значна палепшыць якасць выпускаемай прдукції. Развіваць у саюзных рэспубліках узровень сывараных баз для мясцовай прамысловасці і прамысловай кааперацыі. Палепшыць работу майстэрняў мясцовай прамысловасці і прамысловай кааперацыі па абслугоўванню бытавых патрб насельніцтва. Умацаваць кіраванне мясцовых Саветаў мясцовай прамысловасцю і прамысловай кааперацыяй.

16. Забяспечыць дзейнае развіццё будаўнічай індустрыі на аснове ўмацавання і разшырэння існуючых будаўнічых арганізацый, а таксама стварэння новых будаўнічых арганізацый.

II. У ГАЛІНЕ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ

1. Галоўнай задачай у галіне сельскай гаспадаркі і надалей застаецца павышэнне ўраджайнасці ўсіх сельскагаспадарчых культур, дзейнае павелічэнне грамадскага палогоў жыцця пры адначасовым значным росце яе прдуктыўнасці, павелічэнне валодав і таварнай прдукцыі земляробства і жывёлагадоўлі шляхам дзейнага ўмацавання і развіцця грамадскай гаспадаркі калгасаў, палепшэння работы саўгасаў і МТС на аснове ўкаранення перадавой тэхнікі і агракультуры ў сельскай гаспадарцы.

Земляробства павінна стаць яшчэ больш прдуктыўным і кваліфікаваным, з развіццём травасеннем і правільнымі севазаротамі, больш высокай удзельнай вагой пасевных плошчаў тэхнічных, кармавых, гароднінних культур і буяў.

2. Павялічыць за п'яцігоддзе выпуск сельскагаспадарчай прдукцыі: валавы ўраджай збожжа на 40—50 працэнтаў, у тым ліку пшаніцы на 55—65 працэнтаў; бавоўны-сырцу на 55—65 працэнтаў; ільну-валяна на 40—50 працэнтаў; цукровых буркоў на 65—70 працэнтаў; буяў на 40—45 працэнтаў; славецніку на 50—60 працэнтаў; вінаградну на 55—60 працэнтаў; табаку на 65—70 працэнтаў і гатунковага валёнага чайнага лісту, прыкладна, на 75 працэнтаў.

Павялічыць вырошчванне ільну-кудраш, соі, арагісу і іншых маслічных культур.

Павялічыць вытворчасць кармоў: сена на 80—90 працэнтаў, каўбе-і карняпадаў ў 3—4 разы і сіласу ў 2 разы.

Павысіць ураджайнасць збожжавых культур з аднаго гектара: у раёнах Паўднёвай Украіны і Паўночнага Каўказа да 20—22 цэнтнераў і на арашваемых землях да 30—34 цэнтнераў; у раёнах Паволжжа да 14—15 цэнтнераў і на арашваемых землях да 25—28 цэнтнераў; у цэнтральна-чарназёмных абласцях да 16—18 цэнтнераў і на арашваемых землях да 30—34 цэнтнераў; у нечарназёмнай паласе да 17—19 цэнтнераў; у раёнах Украіны, Сібіры і Паўночна-Усходняга Казахстана да 15—16 цэнтнераў і на арашваемых землях да 24—26 цэнтнераў; у раёнах Закаўказзя да 20—22 цэнтнераў і на арашваемых землях да 30—34 цэнтнераў з гектара; ураджайнасць рысу на паліўных землях да 40—50 цэнтнераў з гектара.

4. Павялічыць за п'яцігоддзе прдукцыю жывёлагадоўлі: мяса і сала на 80—90 працэнтаў, малака на 45—50 працэнтаў, вўзны, прыкладна, у 2—2,5 раза, у тым ліку тонкай вўзны ў 4—4,5 раза, яек (у калгасах і саўгасах) у 6—7 разоў.

Павялічыць палогоў: буйнай рагатай жывёлы, па ўсёй сельскай гаспадарцы, — на 18—20 працэнтаў, у тым ліку ў калгасах, буйнай рагатай жывёлы, — на 36—38 працэнтаў і кароў, прыкладна, у 2 рази; авечак, па ўсёй сельскай гаспадарцы, — на 60—62 працэнты, у тым ліку ў калгасах — на 75—80 працэнтаў; свіней, па ўсёй сельскай гаспадарцы, — на 45—50 працэнтаў, у тым ліку ў калгасах — на 85—90 працэнтаў; палогоў птушкі ў калгасах — у 3—3,5 раза, копей, па ўсёй сельскай гаспадарцы, — на 10—12 працэнтаў, у тым ліку ў калгасах — на 14—16 працэнтаў.

Забяспечыць дзейнае развіццё ў Літоўскай ССР, Латвійскай ССР, Эстонскай ССР высокапрдуктыўнай жывёлагадоўлі, асабліва малочнай жывёлы і свіней. Давесці ўлоў малака на адну кароўку ў калгасах раёнаў нечарназёмнай паласы да 1.800—2.000 кілаграмаў, цэнтральна-чарназёмных абласцей да 1.700—2.000 кілаграмаў, у раёнах Поўдня і Паволжжа да 1.600—1.900 кілаграмаў, у раёнах Сібіры, Урала і Паўночна-Усходняга Казахстана да 1.500—1.700 кілаграмаў, у раёнах Сярэдняй Азіі да 700—900 кілаграмаў, Закаўказзя да 900—1.100 кілаграмаў.

Павысіць настрій вўзны ў калгасах раёнаў Поўдня і Паўночнага Каўказа на адну тонкарунну авечку да 5,2—5,8 кілаграма, на адну паўтонкарунну авечку да 4,2—4,8 кілаграма, у цэнтральна-чарназёмных абласцях на адну тонкарунну авечку да 4,2—5,0 кілаграмаў і на адну паўтонкарунну авечку да 4,0—4,2 кілаграма, у раёнах Паволжжа на адну тонкарунну авечку да 4,6—5,4 кілаграма і на адну паўтонкарунну авечку да 3,9—4,5 кілаграма, у раёнах Сібіры на адну тонкарунну авечку да 4,3—4,9 кілаграма і на паўтонкарунну авечку да 3,8—4,2 кілаграма.

5. Забяспечыць ўкараненне ў вытворчасць новых больш ураджайных гатункаў збожжавых культур, больш прдуктыўных і рана выспяваючых гатункаў бавоўніку, гатункаў цукровых буркоў з больш высокай цукравасцю, гатункаў высокамаслічнага славецніку, а таксама стварэнне новых гатункаў сельскагаспадарчых культур для вырошчвання на арашваемых землях. Палепшыць насеннаводства сельскагаспадарчых культур у калгасах і саўгасах.

6. Забяспечыць дзейнае разшырэнне работ па полексоўнаму лесаразвіццю ў ставяных і дэстапавых раёнах, правядзенне агралесамеліярацыйных мерапрыемстваў па барабце з зноймай глебай, а таксама па абласенню пасоў, стварэнне ласоў гаспадарчага значэння, зважэння зон вакол гарадоў і прамысловых цэнтраў, па берагах рак, каналаў і водасховішчаў.

Закласці на працягу п'яцігоддзя не менш 2,5 мільёна гектараў ахоўных лясных насаджэнняў у калгасах і саўгасах і каля 2,5 мільёна гектараў пасеваў і пасадкаў дзяржаўных лясоў.

7. Забяспечыць высокапрдуктыўнае выкарыстанне ўсіх арашваемых і асушальных земляў. Ажыццявіць наўсмясены пераход на новую сістэму арашвання з часовамі арашальнымі каналамі замест пастаянных. Лічыць першачарговымі работамі — будаўніцтва арашальных і абводняльных сістэм на базе выкарыстання электраэнергіі Куйбышскай гідрэлектрастанцыі і ў зоне Волга-Данскога суднаходнага канала імя В. І. Леніна; прыступіць да будаўніцтва арашальных і абводняльных сістэм у зоне Стаалінградскай гідрэлектрастанцыі, Галоўнага Туркменскага, Паўднёва-Украінскага і Паўночна-Крымскага каналаў.

Правесці падрыхтоўчыя работы да будаўніцтва арашальных сістэм для арашання і абводнення земляў Кулузінскага стэпу. Прадоўжыць работы па будаўніцтве арашальных сістэм у цэнтральна-чарназёмных абласцях, у Кура-Аракскай нізінзе, у басейнах рак Сьм-Дар'і, Зераўшана і Кашка-Дар'і, у раёнах Цэнтральнай Фергані, Кубані-Егарыскай сістэм, Орта-Такоўскага водасховішча і Вялікага Чуйскага канала. Павялічыць за п'яцігоддзе плошчу арашваемых земляў на 30—35 працэнтаў, пабудавачь у калгасах і саўгасах 30—35 тысяч сажалок і вадаёмаў і забяспечыць усёбаковае гаспадарчае іх выкарыстанне.

Правесці работы па асушэнню балот у Беларускай ССР, Украінскай ССР (у першую чаргу ў раёнах Палескай нізіны), Літоўскай ССР, Латвійскай ССР, Эстонскай ССР, паўночна-заходніх і цэнтральных раёнах РСФСР, у Барабскай нізінзе і іншых раёнах. Павялічыць за 1951—1955 гады плошчу асушальных земляў на 40—45 працэнтаў.

8. Для павышэння малочнай прдуктыўнасці буйнай рагатай жывёлы ў калгасах і саўгасах лічыць асабліва важным дзейнае ўкараненне больш інтэнсіўнай сістэмы вядзення жывёлагадоўчай гаспадаркі — стойлавай сістэмы ўтрымання жывёлы, а ўлікам асаблівае раёнаў.

Для дзейнага развіцця аўтагалоўлі арганізаваць абсталяванне пасібчым ў раёнах абводнення Волга-Данскога суднаходнага канала імя В. І. Леніна, у Прыкаспійскай нізінзе, Нагайскай стэпе і ў раёнах Туркменскага канала, праводзячы абводненне пасібчым па меры ўводу ў рэжым абводняльных збудаванняў з тым, каб у гэтых раёнах былі створаны добра арганізаваныя пасібчы для буйных і буйнаіх статкаў авечак.

У раёнах Сярэдняй Азіі і Казахстана забяспечыць стварэнне ўчасткаў высокаўраджайнай сенажаці і пасібчым шляхам прымянення масавага арашання і выкарыстання артызанскіх вод з тым, каб наступова скараціць дальнія перагоны жывёлы.

9. Завяршыць механізацыю асноўных палых работ у калгасах, шырока разгарнуць механізацыю працёмкіх работ у жывёлагадоўлі, гародніцтве, садоўніцтве, работ па транспарціроўцы, пагузцы і разгрузцы сельскагаспадарчай прдукцыі, па арашэнню, асушэнню забалочаных угоддзяў і асабліва новых зямель.

Давесці ў 1955 годзе ўзровень механізацыі: ворува, саўбы збожжавых, тэхнічных і кармавых культур да 90—95 працэнтаў, уборкі збожжавых культур і славецніку камбайнамі да 80—90 працэнтаў, уборкі цукровых буркоў да 90—95 працэнтаў, уборкі бавоўны-сырцу бавоўнаборачнымі машынамі да 60—70 працэнтаў, саўбы і ўборкі ільну-дзючцы да 80—90 працэнтаў, пасадкі, міжрадковай апрацоўкі і ўборкі буяў да 55—60 працэнтаў, сенажаці і сіласавання да 70—80 працэнтаў.

Забяспечыць палепшэнне работы машына-трактарных станцый, разшырыць іх дзейнасць па механізацыі працёмкіх работ ва ўсіх галінах калгаснай вытворчасці і павысіць адказнасць МТС за выкананне планаў па ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур і прдуктыўнасці жывёлагадоўлі.

Павялічыць у канцы п'яцігоддзя магутнасць трактарнага парка МТС, прыкладна, на 50 працэнтаў, асабліва праланых трактараў з навісамі прыладамі для міжрадковай апрацоўкі сельскагаспадарчых культур. Забяспечыць за п'яцігоддзе павышэнне дзейнай выпрацоўкі на трактарах, прыкладна, на 50 працэнтаў. Завяршыць ўкараненне больш эканамічных дызельных трактараў.

Павялічыць сетку машына-трактарных станцый у Літоўскай ССР, Латвійскай ССР, Эстонскай ССР і правесці асначэнне іх трактарамі і сельскагаспадарчымі машынамі.

Лічыць адной з важнейшых задач ўкараненне электратрактараў і сельскагаспадарчых машын, якіх працуюць на базе выкарыстання электраэнергіі, асабліва ў раёнах буйных гідрэлектрастанцый.

10. Забяспечыць накіраванне капіталаўкладанняў калгасаў, у першую чаргу, на развіццё грамадскай гаспадаркі — будаўніцтва гаспадарчых пабудоў, жывёлагадоўчых памяшканняў, арашальных і асушальных каналаў, вадаёмаў, раскарчоўку зямель ад хмызняку, насаджэнне полексоўных лясных пасоў, будаўніцтва калгасных электрастанцый і іншых збудаванняў, неабходных для папярэдняга развіцця грамадскай гаспадаркі калгасаў і павелічэння даходаў калгасаў і калгаснікаў.

11. У галіне саўгаснага будаўніцтва лічыць важнейшай задачай павелічэнне таварнасці, у першую чаргу, пшаніцы, тонкай і паўтонкай вўзны, мяса, а таксама забяспечэнне калгаснай жывёлагадоўлі пажыўнымі вытворамі.

З мотай стварэння ўстойлівай кармавой базы і поўнага забяспечэння палогоў жывёлы саўгасаў грубымі і сакавітымі кармамі разшырыць пасевы кармавых культур у саўгасах на 45—55 працэнтаў. Забяспечыць у саўгасах значнае павышэнне ўраджайнасці ўсіх сельскагаспадарчых культур. Павялічыць у саўгасах палогоў буйнай рагатай жывёлы на 35—40 працэнтаў, у тым ліку кароў на 70—75 працэнтаў, авечак на 75—80 працэнтаў і свіней на 40—45 працэнтаў.

Давесці ў 1955 годзе ўлоў малака на адну кароўку ў саўгасах да размераў: у раёнах нечарназёмнай паласы 3.500—3.900 кілаграмаў, цэнтральна-чарназёмных абласцей 3.000—3.400 кілаграмаў, Поўдня і Паўночнага Каўказа 2.800—3.200 кілаграмаў, Сібіры і паўночных абласцей Казахстана 2.400—2.900 кілаграмаў, у племянных саўгасах Паволжжа, Сярэдняй Азіі, Закаўказзя і паўднёвых абласцей Казахстана — 2.100—2.600 кілаграмаў.

Давесці сярэдні настрій вўзны на адну тонкарунну авечку ў саўгасах раёнаў: Поўдня, Паўночнага Каўказа і Паволжжа да 5,5—6,5 кілаграма, Сібіры, Казахстана, Сярэдняй Азіі і Закаўказзя да 4,3—5,0 кілаграмаў.

12. Для забяспечэння пажыўнага росту сельскагаспадарчай вытворчасці заставаць на п'яцігоддзе аб'ём дзяржаўных капіталаўкладанняў у сельскую гаспадарку, прыкладна, у 2,1 раза больш, прычым на ірыгацыю і меліярацыю, прыкладна, у 4 разы больш, чым у чыёртай п'яцігодцы.

Завяршыць у саўгасах у асноўным комплексную механізацыю ўсіх найбольш працёмкіх работ у палыводстве, жывёлагадоўлі, кормазабаванні і кормапрыгатаванні. У шырокіх размерах праводзіць у саўгасах будаўніцтва жылых, культурна-бытавых і вытворчых будынкаў.

III. У ГАЛІНЕ ТАВАРААБОРОТУ, ТРАНСПАРТУ І СВЯЗІ

1. На аснове росту прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасці павялічыць за п'яцігоддзе рознічны тавараабарот дзяржаўнага і кааператыўнага гандлю, прыкладна, на 70 працэнтаў.

Павялічыць у 1955 годзе, у параўнанні з 1950 годам, продаж насельніцтву важнейшых тавараў, прыкладна, у наступных размерах: мясапрадуктаў — на 90 працэнтаў, рыбапрадуктаў — на 70 працэнтаў, масла жывельнага — на 70 працэнтаў, сыру — у 2 разы, масла расліннага — у 2 разы, кансерваў гароднінних, фруктовых і малочных — у 2,5—3,0 разы, цукру — у 2 разы, чаю — у 2 разы, віна вінаграднага — у 2 разы, піва — на 80 працэнтаў, азіяна — на 80 працэнтаў, тканін бавунаўняных, шпунтавых і ільняных — на 70 працэнтаў, шаўковых і ільняных — на 70 працэнтаў, абутку — на 80 працэнтаў, пячоў і наскоў — у 2 разы, трыкатажных вырабаў — у 2,2 раза, мэблі — у 3 разы, металічнай посуду — у 2,5 раза, веласіпедаў — у 3,5 раза, швейных машын — у 2,4 раза, радыёпрыёмнікаў і тэлевізараў — у 2 разы, гадзіннікаў — у 2,2 раза, хатніх халадзільнікаў, мясных машын, пыласосяў — у некалькі разоў.

Разшырыць за п'яцігоддзе сетку сталовых, рэстаранаў, чайных і павялічыць выпуск прдукцыі прадпрыемствамі грамадскага харчавання, прыкладна, на 80 працэнтаў, значна палепшыць асартымент.

Павялічыць колькасць спецыялізаваных магазінаў па продажу харчовых тавараў, азіяна, абутку, тканін, мэблі, посуду, гаспадарчых тавараў, прадметаў культуры і будаўнічых матэрыялаў. Значна павялічыць будаўніцтва халадзільнікаў і складаў у прамысловасці і ў гандлёвай сетцы. Праводзіць дзейнае асначэнне прдуктовых магазінаў, сталовых, рэстаранаў і складаў халадзільнымі ўстаноўкамі і навісамі абсталяванням.

2. Прадоўжыць рост грузаабароту чыгуначнага транспарту на 1955 год у параўнанні з 1950 годам на 35—40 працэнтаў, рачнога транспарту на 75—80 працэнтаў, марскога транспарту на 55—60 працэнтаў, аўтамабільнага транспарту на 80—85 працэнтаў, ваветранага транспарту не менш чым у 2 разы, трубаправоднага транспарту, прыкладна, у 5 разоў.

3. Лічыць важнейшай задачай у галіне чыгуначнага транспарту павелічэнне ірпускной адольнасці чыгунак. У адпаведнасці з гэтым:

а) павялічыць у параўнанні з праішлым п'яцігоддзем увод у дзейненне дзючых пуцей, прыкладна, на 60 працэнтаў і аэктрыфікаваных чыгунак у 4 разы. Павялічыць даўжыню станцыйных пуцей, прыкладна, да 46 працэнтаў ад аексплуатацыйнай даўжыні чыгунак;

б) пабудавачь і зладць у пастаянную эксплуатацыю новых чыгунак, прыкладна, у 2,5 раза больш, чым у 1946—1950 гадах. Закончыць будаўніцтва Паўднёва-Сібірскай магістралі на ўчастках ад Абакана да Акмолінска. Завяршыць будаўніцтва чыгуначнай лініі Чарджоу — Кунград і прыступіць да будаўніцтва чыгунак Кунград — Макар.

Разгарнуць будаўніцтва чыгунак: Краснарскай — Енісейскай, Гур'еў — Астрахань, Агры — Пронія — Сургут. Правесці неабходныя работы па рэканструкцыі чыгунак у Літоўскай ССР, Латвійскай ССР і Эстонскай ССР;

в) павялічыць у канцы п'яцігоддзя супраць 1950 года даўжыню ўчасткаў, абсталяваных аўтаблэкціроўкай, прыкладна, на 80 працэнтаў і аўтастопамі не менш чым у 2,5 раза, а таксама павялічыць колькасць страляк, абсталяваных электрычнай цэнтралізацыяй, прыкладна, у 2,3 раза. Значна павялічыць прымяненне дыспетчарскай цэнтралізацыі. Забяспечыць дзейнае механізацыю сартыроўчых горак. Прадоўжыць работы па фаріраванню радыёсувазі для кіравання рухам паяздоў і маневравай работай;

г) палепшыць стан пуцывой гаспадаркі чыгунак. Паставіць чыгуначнаму транспарту за п'яцігоддзе новых реек, прыкладна, на 85 працэнтаў больш, чым у 1946—1950 гадах;

д) поўнашч забяспечыць патрбнасць чыгуначнага транспарту ў магістральных паравозах, электравозах, целавазах, грудавых, ізатэрмічных і пасажырскіх вагонах. Закончыць у асноўным пераход на аўтаэцэпку рабочага парка вагонаў і прыступіць да абсталявання рухомага саставу ролкавымі падшыпнікамі. Прыступіць да выпуску новых магутных паравозаў, электравозаў і целавазоў, у тым ліку гагагенратарных.

Палепшыць выкарыстанне рухомага саставу. Скараціць у 1955 годзе час абароту вагонаў не менш чым на 18 працэнтаў супраць 1950 года і павялічыць сярэднюю скорасць руху паравозаў не менш чым на 12 працэнтаў. Значна палепшыць выкарыстанне грузавых ёмістасці вагонаў і павялічыць вагу грузавых паяздоў.

Забяспечыць правядзенне мерапрыемстваў па палепшэнню арганізацыі працы работнікаў, звязаных з рухам паяздоў, асабліва ааамацыйных брыгад.

4. Павялічыць пранускую адольнасць рачных партоў, прыкладна, удвая. Закончыць першую чаргу работ па будаўніцтве і рэканструкцыі партоў у Стаалінградзе, Саратаве, Куйбышэве, Ульянаўску, Каліні, Горькім, Яраслаўлі, Малатаве, Омску, Новасібірску, Хабаравску, Осетраве, Еотласе і Печеры. Аснасціць асноўныя парты высокапрдукцыйнымі сродкамі механізацыі. Разшырыць будаўніцтва механізаваных прычалаў прырочных прамысловых прадпрыемстваў.

Завяршыць работы па перабудове Волга-Балтыйскага воднага шляху, павялічыць суднаходнага глыбіні на рацэ Кеме і стварыць азіяную глыбокаводную транспартную сістэму ў Еўрапейскай частцы СССР.

Палепшыць суднаходства і павялічыць перавозкі пасажыраў і грузаў у басейнах рак Німана і Даугавы. Прадоўжыць будаўніцтва мастоў праз раку Німан у Латвіі і праз раку Даугаву ў Рызе.

Рэканструаваць існуючыя і пабудавачь новыя суднабудульніцтва і суднарамонтныя прадпрыемствы для рачнога флота. Забяспечыць будаўніцтва пасажырскага і грузавага рачнога флота, які адымаваць умовам плавання па буйных водасховішчах.

Павялічыць ролу рачнога транспарту ў перавозках грузаў у раёнах Сібіры і Краінняй Поўначы.

Забяспечыць развіццё перавозак на малых рэках для мясцовых патрб.

5. Павялічыць у значных размерах танаж марскога гандлёвага флота, разшырыць базу марскога аіччынага суднабудавання шляхам будаўніцтва новых і разшырэння існуючых суднабудульнічых і суднарамонтных заводаў. Правесці работы па разшырэнню і рэканструкцыі Ленінградскага, Олскага, Яданаўскага, Нова-расійскага, Махачкалінскага, Мурманскага, Нар'ян-Марскага і даўбаўскаго марскіх партоў. Забяспечыць дзейнае развіццё марскога транспарту ў Літоўскай ССР, Латвійскай ССР і Эстонскай ССР, правесці разшырэнне Рыжскага і Клайпедскага партоў.

Забяспечыць павелічэнне пранускной адольнасці марскіх партоў і разшырыць магутнасць марскіх суднарамонтных заводаў, прыкладна, удвая. Разшырыць пранускую адольнасць рыбных партоў.

Павялічыць перавозкі грузаў па Паўночнаму марскому шляху. Папоўніць марскі флот новымі лодакамі.

Павысіць якасць работы рачнога, марскога і рыбапрамысловага флота, скараціць тэрміны даставі грузаў слажлівым, палепшыць работу партоў, скараціць шпесты суднаў.

6. Пабудавачь і рэканструаваць аўтамабільных дарог з цвёрдым пакрыццём, прыкладна, на 50 працэнтаў больш, чым у 1946—1950 гадах, асабліва ў паўднёвых раёнах, у Закаўказзі і Прыбалтыцы.

Павысіць удзельную вагу аўтамабільнага транспарту агульнага карыстання ў перавозках грузаў і пасажыраў. Завяршыць убудаванне аўтамабільных гаспадарчых ведамствага значэння. Палепшыць выкарыстанне аўтамабіляў і значна знізіць сабекошт перавозак. Разшырыць сетку аўтарамонтных прадпрыемстваў і станцый тэхнічнага абслугоўвання аўтамабіляў. Павялічыць за п'яцігоддзе даўжыню пастаянна дзючых міжнародных аўтабусаў ліній, прыкладна, удвая.

7. Значна павялічыць парк транспартных самаётаў грамадзянскага ваветранага флота, а таксама сетку ваветраных ліній і арапартоў, абсталяваных для крутапакушчых работ.

8. Забяспечыць дзейнае развіццё сродка

Дырэктывы XIX з'езда партыі па пятаму пяцігадоваму плану развіцця СССР на 1951—1955 гады

(Заканчэнне).

IV. У ГАЛІНЕ ДАЛЕЙШАГА РОСТУ МАТЭРЫЯЛЬНАГА ДОБРАБЫТУ, АХОВЫ ЗДОРОВ'Я І КУЛЬТУРНАГА УЗРОУННЯ НАРОДА

1. На аснове насыпнага росту сацыялістычнай вытворчасці і павышэння прадукцыйнасці грамадскай працы павялічыць нацыянальны даход СССР за пяцігоддзе не менш чым на 60 працэнтаў і ў сувязі з гэтым забяспечыць далейшы рост даходаў рабочых і служачых і даходаў сялян.

У адпаведнасці з ростам аб'ёму вытворчасці і прадукцыйнасці працы, а таксама з адзначаным у галіне культурынага будаўніцтва прадугледзець павелічэнне колькасці рабочых і служачых у народнай гаспадарцы ў 1955 годзе — ашопнім годзе пяцігоддзя — у параўнанні з 1950 годам, прыкладна, на 15 працэнтаў.

2. Наўхільна праводзіць і надалей зніжэнне рознічных цён на прадметы масавага ўжытку, маючы на ўвазе, што зніжэнне цён з'яўляецца галоўнейшым сродкам сістэматычнага павышэння рэальнай заробнай платы рабочых і служачых і дыварэння даходаў сялян. Павысіць рэальную заробную плату рабочых і служачых, з улікам зніжэння рознічных цён, не менш чым на 35 працэнтаў.

Вызначаць рост дзяржаўных асігнаванняў на сацыяльнае страхаванне рабочых і служачых на працягу пяцігоддзя, прыкладна, на 30 працэнтаў у параўнанні з 1950 годам.

На аснове павелічэння прадукцыйнасці працы калгаснікаў, росту калгаснай вытворчасці, павелічэння прадукцыі сельскай і жывёлагадоўчай павялічыць грашовыя і натуральныя даходы калгаснікаў (у грашовай выражэнні) не менш чым на 40 працэнтаў.

3. Для далейшага пашырэння жылля ўмоў рабочых і служачых усмерна расшыраць жыллёвае будаўніцтва. Прадугледзець у пяцігоддзю план шырокаю праграму дзяржаўнага жыллёвага будаўніцтва, павялічыўшы капітальныя ўкладанні на гэтыя мэты, прыкладна, у 2 разы ў параўнанні з папярэдняй пяцігодкай. У гарадах і рабочых пасёлках увесці ў дзеянне на лініі дзяржаўнага будаўніцтва новыя жылля дамы агульнай плошчай каля 105 мільянаў квадратных метраў. Садавіць будаўніцтва індывідуальных жылля дамоў у гарадах і рабочых пасёлках, ажыццяўляючы на сямействам за кошт уласных сродкаў і з дапамогай дзяржаўнага кредыту.

Пашырэнне камунальнае і бытавое абслугоўванне насельніцтва гарадоў і рабочых пасёлкаў, расшырэнне сеткі водаправоду і каналізацыі, дэпфікацыі і газіфікацыі дамоў, гарадскі транспарт, паліпашчэнне гарадскога добраапараванне. Павялічыць к канцы пяцігоддзя аб'ём капітальных ўкладанняў на камунальнае будаўніцтва, прыкладна, на 50 працэнтаў супраць 1950 года.

4. Забеспечыць далейшае паліпашчэнне і развіццё аховы здароўя насельніцтва. Расшырэнне за пяцігоддзе сетку большай дыспансераў, рэзідэных дамоў, санаторыяў, дамоў адпачынку, дзіцячых ясляў, дзіцячых садоў, павялічыўшы колькасць ложкаў у большай частцы на 20 працэнтаў, колькасць месцаў у санаторыях, прыкладна, на 15 працэнтаў, у дамах адпачынку — на 30 працэнтаў, у дзіцячых яслях — на 20 працэнтаў і дзіцячых садах — на 40 працэнтаў.

Павялічыць за пяцігоддзе колькасць больнічных ложкаў на Літоўскай ССР, прыкладна, на 40 працэнтаў, Латвійскай ССР — на 30 працэнтаў і Эстонскай ССР — на 30 працэнтаў.

Забеспечыць далейшае пашырэнне большай дыспансераў, санаторыяў найвышэйшымі медыцынскімі абсталяванням і павышэннем культуры іх работы.

Павялічыць за пяцігоддзе колькасць грацоў у краіне не менш чым на 25 працэнтаў і расшырэнне машынабудавання ў сельскай гаспадарцы і культурынага будаўніцтва.

Накіраваць наміраны медыцынскіх навуковых работнікаў на вырашэнне важнейшых задач аховы здароўя, канцэнтраванні ўвагу на пытанні прафілактыкі, забеспечыць хутчэйшае ўкараненне ў практыку дасягненні медыцынскай навуцы.

Павялічыць у 1955 годзе не менш чым у 2,5 разы ў параўнанні з 1950 годам выпуск медыкаментаў, медыцынскага абсталявання і інструментаў, заручыўшы асаблівую ўвагу на расшырэнне выпуску найвышэйшымі медыкаментаў і іншых эфектыўных лячэбна-прафілактычных сродкаў, а таксама сучаснага дыягнастычнага і лячэбнага медыцынскага абсталявання.

Забеспечыць далейшае развіццё фізічнай культуры і спорту.

5. Завяршыць к канцы пяцігоддзя пераход ад сямігадовай адукацыі на ўсеагульнае сярэдняе адукацыю (дзесцігодка) у стаўдзяч рэспублік, гарадах рэспубліканскага падпарадкавання, у абласных, краевых і буйнейшых прамысловых цэнтрах. Надыржаваць умовы для поўнага ажыццяўлення ў наступнай пяцігодцы ўсеагульнай сярэдняй адукацыі (дзесцігодка) у астатніх гарадах і сельскіх мясцовасцях.

З мэтай забеспечэння ўзрастанай сеткі школ неабходнай колькасцю настаўнікаў, павялічыць прыём у педагогічныя інстытуты ў 1951—1955 гадах на 45 працэнтаў у параўнанні з прыёмам за 1946—1950 гады; прадугледзець павелічэнне прыёму ў педагогічныя інстытуты

Літоўскай ССР у 2,3 раза, Латвійскай ССР — на 90 працэнтаў і Эстонскай ССР — на 60 працэнтаў.

Павялічыць будаўніцтва гарадскіх і сельскіх школ, прыкладна, на 70 працэнтаў у параўнанні з папярэдняй пяцігоддзе.

З мэтай далейшага павышэння сацыялістычнага выхавання значэння агульнаадукацыйнай школы і забяспечэння навукова-тэхнічнага будаўніцтва ў сельскай гаспадарцы і культурынага будаўніцтва павялічыць за пяцігоддзе выпуск спецыялістаў усіх родаў з вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навуковых устаноў, прыкладна, на 30—35 працэнтаў.

6. У адпаведнасці з задачай далейшага развіцця народнай гаспадаркі і культурынага будаўніцтва павялічыць за пяцігоддзе выпуск спецыялістаў з вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навуковых устаноў, прыкладна, на 30—35 працэнтаў.

Павялічыць выпуск спецыялістаў з вышэйшых навуковых устаноў для важнейшых галін прамысловасці, будаўніцтва і сельскай гаспадаркі ў 1955 годзе ў параўнанні з 1950 годам, прыкладна, у 2 разы.

Расшырэнне за пяцігоддзе падрыхтоўку навуковых і навукова-педагагічных кадраў праз асірантуру вышэйшых навуковых устаноў і навукова-даследчых інстытутаў, прыкладна, у 2 разы ў параўнанні з папярэдняй пяцігодкай.

Паліпашчэнне работы навукова-даследчых інстытутаў і навуковую работу вышэйшых навуковых устаноў, пашырыць выкарыстанне навуковых сіл для вырашэння важнейшых пытанняў развіцця народнай гаспадаркі, абгульнення перадавога вопыту, забяспечваючы шырокае практычнае прымяненне навуковых дасягненняў. Усмерна садзейнічаць вучоным у распрацоўцы імі тэарэтычных праблем ва ўсіх галінах ведаў і ўмацоўваць сувязь навуцы з вытворчасцю.

Улічваючы ўзрастанне імяненне даследка насельніцтва да павышэння сваёй адукацыі, забеспечыць далейшае развіццё завоучных і вярочных вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навуковых устаноў, а таксама агульнаадукацыйных школ для навучання працоўных грамадзян, без адрыўу ад вытворчасці.

7. Для задавальнення растуцых патрабаванняў народнай гаспадаркі ў кваліфікаваных кадрах, асабліва ў сувязі з далейшым укараненнем у вытворчасць перадавой тэхнікі, паліпашчэнне якасці падрыхтоўкі маладых кваліфікаваных рабочых у сістэме дзяржаўных працоўных рэзерваў і забеспечыць падрыхтоўку і павышэнне кваліфікацыі рабочых шляхам індывідуальнага і брыгаднага абучэння і праз сістэму курсаў і школ, арганізаваных на прадпрыемствах.

8. Ажыццявіць далейшае развіццё кіно і тэлебачання. Расшырэнне сетку кінастудыяў, павялічыўшы колькасць кінаўстаноўкаў за пяцігоддзе, прыкладна, на 25 працэнтаў, а таксама павялічыць выпуск кінафільмаў.

Расшырэнне ў 1955 годзе ў параўнанні з 1950 годам сетку масавых бібліятэк не менш чым на 30 працэнтаў і клубаў на 15 працэнтаў, паліпашчэнне іх работу на абслугоўванню насельніцтва.

Для забеспечэння значага росту выпуску мастацкай і навуковай літаратуры, паэтычнай, часопісаў і газет расшырэнне паліграфічную прамысловасць і паліпашчэнне якасці друку і афармленне кніг.

9. У адпаведнасці з намечаным развіццём аховы здароўя, асветы, навуковай і культурынага будаўніцтва павялічыць аб'ём капітальных ўкладанняў на гэтыя мэты за пяцігоддзе, прыкладна, на 50 працэнтаў у параўнанні з папярэдняй пяцігодкай.

Пяты пяцігодзвы план вызначае новы магутны ўздым народнай гаспадаркі СССР і забяспечвае далейшы значны рост мас-

Гэты (пяты) пяцігодзвы план зноў дамагасце пераход усім светам вялікую жыццёвую сілу сацыялізма, карэняны равагі сацыялістычнай сістэмай. Гэты пяцігодзвы план з'яўляецца планам мірнага гаспадарчага і культурынага будаўніцтва. Ён будзе садзейнічаць далейшаму ўмацаванню і расшырэнню эканамічнага супрацоўніцтва Савецкага Саюза і краін народнай дэмакратыі і развіццю эканамічных зносін з усімі краінамі, якія жадаюць развіваць гандаль на пачатках раўнапраўя і ўзаемнай выгады.

Мірнае развіццё сацыялістычнай эканоміі, намечанае пяцігодзвым планам, супрацьстаяць эканамічным капіталістычных краін, якія ідуць па шляху імпадарстваў і імпадарстваў, атрымаючы найвышэйшых прыбыткаў для капіталістаў і далейшага абяднення працоўных.

Задачы, пастаўленыя пяцігодзвым планам, прад'яўляюць вялікія патрабаванні да партыйных, савецкіх, гаспадарчых, профсаюзных, камсамоўскіх арганізацый

тэрыяльнага добрабыту і культурынага ўзроўню народа.

Выкананне пятага пяцігодкавага плана з'явіцца буйным крокам уперад па шляху развіцця ад сацыялізма да камунізма.

Для выканання задач пятага пяцігодкавага плана неабходна:

а) Мабілізаваць унутрыгаспадарчыя крыніцы для далейшага росту сацыялістычнага накіслення, дабіваючы строгага захавання дзяржаўнай дысцыпліны і выканання кожным прадпрыемствам вытворчага плана па ўстаноўленым для яго асартымэнце. Каб забяспечыць заданні пяцігодкі па развіццю народнай гаспадаркі і павышэнню матэрыяльнага і культурынага ўзроўню працоўных, неабходна павялічыць агульны аб'ём дзяржаўнага капітальнага будаўніцтва за 1951—1955 гады, прыкладна, на 90 працэнтаў, а дзяржаўныя асігнаванні на гэты будаўніцтва, прыкладна, толькі на 60 працэнтаў у параўнанні з чацвёртай пяцігодкай з тым, каб недастаткова 30 працэнтаў былі накрыты за кошт адпаведнага зніжэння сабекошту будаўніцтва шляхам павышэння прадукцыйнасці працы, зніжэння накладных расходаў, зніжэння цён на будаўнічыя матэрыялы і абсталяванне;

б) На аснове ўкаранення ва ўсе галіны народнай гаспадаркі перадавой тэхнікі, паліпашчэння арганізацыі працы і павышэння культурына-тэхнічнага ўзроўню працоўных павялічыць прадукцыйнасць працы за пяцігоддзе ў прамысловасці, прыкладна, на 50 працэнтаў, у будаўніцтве — на 40 працэнтаў, у сельскай гаспадарцы — на 40 працэнтаў. Завяршыць у асноўным на працягу пятай пяцігодкі механізацыю цяжкай і працаёмкіх работ у прамысловасці і будаўніцтве;

в) Знізіць за пяцігоддзе сабекошт прамысловай прадукцыі, прыкладна, на 25 працэнтаў і кошт будаўнічых работ не менш чым на 20 працэнтаў. Скараціць тэрміны будаўніцтва і забяспечыць павышэнне якасці будаўнічых работ. Знізіць сабекошт трактарных работ машына-трактарных станцыяў, прыкладна, на 25 працэнтаў, чыгуначных перавозак — на 15 працэнтаў, выдаткаў абароннага рознічнага гандлю — на 23 працэнтаў. Рэзка скараціць накладныя расходы збытавых арганізацый у прамысловасці, а таксама на нарыхтоўках і збыту сельскагаспадарчых прадуктаў;

г) Узначыць масавы рух вынаходнікаў і рацыяналізатараў з інжынераў, тэхнікаў, рабочых і калгаснікаў за далейшае тэхнічнае ўдасканаленне і расшырэнне вытворчасці, за ўсеабаўваю механізацыю, аблягчэнне і далейшае аздаруленне ўмоў працы. Ажыццявіць практыку гаспадарчых арганізацый, якія надаюць задачы ўкаранення новай тэхнікі і механізацыі працы і дапускаюць на працягу года выкарыстанне рабочай сілы;

д) Наўхільна праводзіць на ўсіх вялікіх і малых уацках гаспадарчага будаўніцтва рэжым эканоміі, павялічыць рэнтабельнасць прадпрыемстваў. Гаспадарнікі павінны шукаць, знаходзіць і выкарыстоўваць скрытыя рэзервы, якія топча ў нетрах вытворчасці, максімальна выкарыстоўваць наўмыны вытворчыя магчымасці, сістэматычна паліпашчэнне вытворчасці, зніжэнне сабекошту вытворчасці, ажыццяўляючы гаспадарчы разлік.

Забеспечыць далейшую значную эканомію матэрыяльных рэсурсаў шляхам ліквідацыі знішчэнняў і выдаткавання матэрыялаў і абсталявання, узмацненні барацьбы з бракам, укаранення эканамічных відаў матэрыялаў, шырокага прымянення поўнацінковых заманіцеляў і прагрэсіўнай тэхналогіі вытворчасці.

Узмацніць кантроль рублёў з боку фінансавых органаў за выкананнем гаспадарчых планаў і захаваннем рэжыму эканоміі;

е) Павялічыць удвая дзяржаўны матэрыяльны і харчовы рэзервы, якія могуць забяспечыць краіну ад усялякіх выпадковасцей.

і) абавязваюць іх мабілізаваць шырокія масы працоўных на выкананне і перавыкананне новага пяцігодкавага плана, разгортваючы шырокую крытыку недакошчавых і рабавых арганізацый з мэтай хутчэйшай ліквідацыі гэтых недакошчавых.

Неабходна аказаць усмерную падтрымку наватарам прамысловай і калгаснай вытворчасці, перадавікам транспарту і іншых галін народнай гаспадаркі ў іх імкненні павялічыць вытворчасць, павялічыць прадукцыйнасць працы, знізіць сабекошт.

Вялікая сіла сацыялістычнага саборніцтва, адзінадушнае імкненне рабочых, калгаснікаў і інтэлігентных асоб справу міру, непахіснае рашысць працоўных пабудоваць камуністычнае грамадства — гэтае імкненне быць накіраваным на выкананне і перавыкананне новай пяцігодкі.

Народы Савецкага Саюза пад выпрабаваннем кіраўніцтвам камуністычнай партыі шаспяхова выканаюць новы пяцігодзвы план.

Праект ЦК ВКП(б)

ТЭКСТ ЗМЕНЕНАГА СТАТУТА ПАРТЫІ

(4-ы пункт парадку дня з'езда)

СТАТУТ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ СОВЕЦКАГА САЮЗА

Партыя. Члены партыі, іх абавязкі і правы

1. Камуністычная партыя Савецкага Саюза ёсць добраахвотны баявы саюз адзінадушна-камуністаў, арганізаваны з людзей рабочага класа, працоўных сялян і працоўнай інтэлігенцыі.

Камуністычная партыя Савецкага Саюза, арганізаваная саюз рабочага класа і працоўнага сялянства, дабілася ў выніку Кастрэнічнай Рэвалюцыі 1917 года звяржэння ўлады капіталістаў і памешчыкаў, арганізацыі дыктатуры пролетарыята, ліквідацыі капіталізма, знішчэння эксплуатацыі чалавека чалавекам і забеспечыла лабудову сацыялістычнага грамадства.

Цяпер галоўныя задачы Камуністычнай партыі Савецкага Саюза заключаюцца ў тым, каб пабудоваць камуністычнае грамадства шляхам паспяховага пераходу ад сацыялізма да камунізма, няспынна павышаючы матэрыяльны і культурны ўзровень грамадства, выхоўваючы членаў грамадства ў духу інтэрацыяналізма і ўстанавіўшы брацкія сувязі з працоўнымі ўсіх краін, усмерна ўмацоўваць актыўную абарону Савецкай Радзімы ад агрэсіўных дзеянняў яе ворагаў.

2. Членам Камуністычнай партыі Савецкага Саюза можа быць любы працоўны грамадзянін Савецкага Саюза, які не эксплуатавае чужой працы, прымае праграму і Статут партыі, актыўна садзейнічае іх ажыццяўленню, працуе ў адной з арганізацый партыі і выконвае ўсе рашэнні партыі.

Член партыі павінен устанавіць сяброўскія зносіны.

3. Член партыі абавязан:

а) усмерна ахоўваць адзінства партыі, як галоўную ўмову сілы і магучасці партыі;

б) быць актыўным баяцом за выкананне партыйных рашэнняў. Для члена партыі недастаткова толькі згоды з партыйнымі рашэннямі, член партыі абавязан змагацца за ажыццяўленне гэтых рашэнняў. Пасіўныя і фармальныя адносіны камуністаў да рашэнняў партыі аслабляюць бяздольнасць партыі і таму несумяшчальны з прабываннем у яе радах;

в) быць прыкладам у працы, авалодаваць тэхнічай сваёй справы, няспынна павышаючы сваю вытворчую, дзелавую кваліфікацыю;

г) штодзённа ўмацоўваць сувязь з масамі, свечасова адкідаюцца на запрыся і патрэбы працоўных, растлумачваючы беспартыйным масам сэнс палітыкі і рашэнняў партыі, памятаючы, што сіла і пераможнасць нашай партыі — у яе кроўнай і непарукальнай сувязі з народам;

д) праводзіць над павышэннем сваёй сувязі, над засваеннем асноў марксізма-ленінізма;

е) ахоўваць партыйную і дзяржаўную дысцыпліну, аднавока абавязковую для ўсіх членаў партыі. У партыі не можа быць двух дысцыплін — адна для кіраўнікоў, другая для раднавых. Партыя мае адну дысцыпліну, адзін закон для ўсіх камуністаў, незалежна ад заслуг і займаемых ім пастаў. Парушэнне партыйнай і дзяржаўнай дысцыпліны з'яўляецца вялікім злом, якое наносіць шкоду партыі, і таму несумяшчальна з прабываннем у яе радах;

ж) развіваць самакрытыку і крытыку знізу, выдзіраць недакошчавы і рабавы і дабівацца іх ліквідацыі, змагацца супраць нараднага блатаўшчы і захавання посяхемі ў рабоце. Заіск крытыкі з'яўляецца цяжкай зброяй. Той, хто глушыць крытыку, памінае яе парадніцка і выхаваннем, не можа знаходзіцца ў радах партыі;

з) паведамляць у кіруючыя партыйныя органы ах за недахопаў у рабоце, не звязваючы на асобі. Член партыі не мае права ўтойваць тронае становішча спраў, праходзіць міма няправільных дзеянняў, якія наносіць шкоду інтарэсам партыі і дзяржавы. Той, хто пераходзіць члена партыі;

4. Член партыі павінен устанавіць сяброўскія зносіны.

5. Член партыі павінен устанавіць сяброўскія зносіны.

6) перадаваць справядлівае пар-

тыі выконваць гэты абавязак, павінен строга карацца, як парушальнік волі партыі;

і) быць праўдзівым і сумленным перад партыяй, не дапускаць утойвання і скажэння праўды. Непраўдліваць камуністаў перад партыяй і абман партыі з'яўляюцца найбольшым злом і несумяшчальны з прабываннем у радах партыі;

к) ахоўваць партыйную і дзяржаўную тайну, праўдзівы палітычны пільнасць, намітаючы, што пільнасць камуністаў неабходна на любым участку і ва ўсякай абстаноўцы. Разгаворы партыйнай і дзяржаўнай тайны з'яўляюцца злычымствам перад партыяй і несумяшчальны з прабываннем у яе радах;

л) на любым пасу, даручаным партыяй аб правільным падборы кадраў на іх палітычных і дзелавых якасцях. Парушэнне гэтых указанняў, падбор работнікаў на прызнаках прыяцельскіх адносін, асабістай аднаасці, змяшчэння і свавольства несумяшчальна з прабываннем у партыі.

4. Член партыі мае права:

а) удзельнічаць у свабодным і дзелавым абмеркаванні на партыйных сходах або ў партыйным друку пытанняў партыйнай палітыкі;

б) крытыкаваць на партыйных сходах любую работніка партыі;

в) выбіраць і быць выбраным у партыйныя органы;

г) патрабаваць асабіста ўдзелу ва ўсіх выпадках, калі выносіцца рашэнне аб яго дзейнасці або паводнах;

д) звартацца з любым пытаннем і заявай у любую партыйную інстанцыю аж да ЦК Камуністычнай партыі Савецкага Саюза.

5. Прыём у члены партыі праводзіцца выключна ў індывідуальным парадку. Новыя члены прымаюцца з ліку кандыдатаў, якія прайшлі ўстаноўлены кандыдацкі стаж. У члены партыі прымаюцца свядомыя, актыўныя і адданыя справе камунізма рабочыя, сяляне і інтэлігенты. У партыю прымаюцца асобы, якія дасягнулі 18 год.

Парадак прыёму ў члены партыі з кандыдатаў:

а) Уступваючы ў члены партыі прадстаўляюць рэкамендацыі трох членаў партыі, якія маюць не менш трохгадовага партыйнага стажу і ведаюць іх на сумесняй рабоце не менш аднаго года.

За ўвага першага. Пры прыёме ў партыю членаў ВЛКСМ рэкамендацыя раённага камітэта ВЛКСМ прыроўнявацца да рэкамендацыі аднаго члена партыі.

За ўвага другая. Члены і кандыдаты ў члены ЦК Компартыі Савецкага Саюза ўстрымваюцца ад рэкамендацыі.

б) Пытанне аб прыёме ў партыю абмяркоўваецца і вырашаецца агульным сходам партыйнай арганізацыі, рашэнне якога ўступае ў сілу пасля зацверджання райкамам, а ў гарадах, дзе няма райкама, дзялення, — гаркамам партыі. Пры абмеркаванні пытання аб прыёме ў партыю прысутнасць рэкамендуемых не абавязкова.

в) Моладзь да 20 год уключна ўступае ў партыю толькі праз ВЛКСМ.

г) Выхадцы з іншых партый прымаюцца ў партыю па рэкамендацыі пачч членаў партыі: трох з дзесцігадовым партыйным стажам і двух з даравольным партстажам, — не інакш як праз партыйную партарганізацыю, з абавязковым зацверджаннем ЦК Компартыі Савецкага Саюза.

6. Рэкамендуемыя нясуць адказнасць за добраахвотнасць сваіх рэкамендацый.

7. Парэстаж прымаемых з кандыдатаў у члены партыі вылічваецца з дня прыняцця

агульным сходам адпаведнай партыйнай арганізацыі пастановы аб зацверджанні данага таварыша ў члены партыі.

8. Усекі член адной партыйнай арганізацыі пры пераездзе ў раён работы другой арганізацыі залічваецца апошняй у лік яе членаў.

3 а ўвага. Пераезд членаў партыі з адной арганізацыі ў другую абавязваецца згодна правіл, устаноўленых ЦК Компартыі Савецкага Саюза.

9. Члены партыі і кандыдаты, якія на працягу трох месяцаў не залічаны без уважлівых прычын членскіх зносаў, лічача аўтаматычна выбываючы з партыі, аб чым партыйнай партыйнай арганізацыі прымаецца адпаведнае рашэнне, зацверджанае райкамам або гаркамам партыі.

10. Пытанне аб выключэнні камуніста з партыі вырашаецца агульным сходам партыйнай арганізацыі, членам якой састаіць выключаны, і зацверджаецца райкамам або гаркамам партыі. Рашэнне райкама або гаркама аб выключэнні з партыі набывае сілу толькі ў тым выпадку, калі яно зацверджана абкамам, крайкамам партыі або ЦК компартыі Савецкага Саюза.

Да зацверджання абкамам, крайкамам або ЦК компартыі Савецкага Саюза рашэння аб выключэнні з партыі партыйныя бліт застануць

ТЭКСТ ЗМЕНЕНАГА СТАТУТА ПАРТЫІ

(Заканчэно)

Усіх партыйных арганізацый, абслугоўваючых часткі данага раёна, або партыйна-арганізацыйныя абслугоўваючыя цэлыя галіны работы, лічымца вышэйшай у адносінах да ўсіх партыйных арганізацый, абслугоўваючых часткі данай галіны работы.

23. Усе партыйныя арганізацыі аўтаномныя ў вырашэнні мясцовых пытанняў, наколькі гэтыя рашэнні не супярэчаць рашэнням партыі.

24. Вышэйшым кіруючым органам кожнай партыйнай арганізацыі з'яўляецца агульны сход (для партыйных арганізацый), канферэнцыя (напрыклад, для раённых, абласных арганізацый), з'езд (для кампартыі Саюзаў рэспублік, для Кампартыі Савецкага Саюза).

25. Агульны сход, канферэнцыя або з'езд выбіраюць бюро або камітэт, якія з'яўляюцца іх выканаўчымі органамі і кіруюць усёй бягучай работай арганізацыі.

26. Пры выбарах партыйных органаў забараняецца галасаванне спісам. Галасаванне павінна праводзіцца па асобных кандыдатурах, прычым за ўсімі членамі партыі забяспечваецца неабмежаванае пра-

ва гаворку кандыдатаў і крытыкі апошніх. Выбары праводзяцца шляхам закрытага (тайнага) галасавання кандыдатаў.

27. У гарадах і раённых цэнтрах для абмеркавання важнейшых рашэнняў партыі і ўрада склікаюцца актыўныя гарадскія і раёныя партыйныя арганізацыі, прычым актыўны павінны склікацца не для парада і фармальна-ўрачыстага адбярэння гэтых рашэнняў, а для сапраўднага іх абмеркавання.

28. Свободнае і дэмакратычнае абмеркаванне пытанняў партыйнай палітыкі і асобных арганізацыйных або партыйных пытанняў з'яўляецца неад'емным правам кожнага члена партыі, вышэйшым з унутрыпартыйнай дэмакратыі. Толькі на аснове ўнутрыпартыйнай дэмакратыі можа быць разгорнута большыма самакрытыка і ўмацаванне партыйнага дысцыпліна, якая павінна быць свабоднай, а не механічнай.

Але шырокае дыскусія, асабліва дыскусія ў саапарце партыі па пытаннях партыйнай палітыкі, павінна быць арганізавана так, каб яна не магла прывесці да спроб назначыць меншасці назваць сваю волю большасці партыі або да спроб утварэння фракцыйных групіровак, за-

маючых адносна партыі, да спроб расколу, якія могуць нахінуць сілу і стойкасць сацыялістычнага ладу.

Шырокае дыскусія ў саапарце партыі можа быць прызнана неабходнай толькі ў тым выпадку, калі:

а) гэтая неабходнасць прызначаецца, па крайняй меры, некалькімі мясцовымі партарганізацыямі абласнога або рэспубліканскага маштабу;

б) калі ўнутры ЦК Кампартыі Савецкага Саюза няма ў наяўнасці дастаткова цвёрдай большасці ў важнейшых пытаннях партыйнай палітыкі;

в) калі, нягледзячы на наяўнасць цвёрдай большасці ў ЦК, якая стаіць на пэўным пункце гледжання, Цэнтральная Камітэт усё-ж лічыць неабходным правесці правільнасць сваёй палітыкі шляхам дыскусійнага абмеркавання ў партыі.

Толькі пры выкананні гэтых умоў можна гарантаваць партыю ад з'яўлення ўнутрыпартыйнай дэмакратыі з боку антыпартыйных элементаў, толькі пры гэтых умовах можна разлічваць на тое, што ўнутрыпартыйная дэмакратыя пойдзе на карысць справе і не будзе выкарыстана ў шкоду партыі і рабочаму класу.

IV

Вышэйшыя органы партыі

29. Вярхоўным органам Комуністычнай партыі Савецкага Саюза з'яўляецца з'езд партыі. Чарговы з'езд склікаюцца не радзей аднаго разу ў чатыры гады. Надзвычайны з'езд склікаюцца Цэнтральным Камітэтам партыі па ўласнай ініцыятыве або па патрабаванню не менш 1/3 агульнага ліку членаў, прадстаўленых у апошнім партыйным з'ездзе. Скліканне партыйнага з'езда і парадак для аб'яднання не пазней як за паўтара месяца да з'езда. Надзвычайны з'езд склікаюцца ў двухмесячны тэрмін.

З'езд лічыцца сапраўдным, калі на ім прадстаўлена не менш паловы ўсіх членаў партыі, прадстаўленых на апошнім чарговым з'ездзе.

Нормы прадстаўніцтва на з'езд партыі ўстанаўляюцца Цэнтральным Камітэтам.

30. У выпадку несклікання Цэнтральным Камітэтам партыі надзвычайнага з'езда па ўказавы ў пункце 29-м тэрмін, арганізацыі, запатрабаваныя склікання надзвычайнага з'езда, маюць права ўтварыць арганізацыйны камітэт, які карыстаецца правамі Цэнтральнага Камітэта партыі па скліканню надзвычайнага з'езда.

31. З'езд:

а) заслухоўвае і зацвярджае справаздачы Цэнтральнага Камітэта партыі, Цэнтральнай рэвізійнай камісіі і іншых цэнтральных арганізацый;

б) пераглядае і змяняе праграму і Статут партыі;

в) вызначае тактычную лінію партыі па асобных пытаннях бягучай палітыкі;

г) выбірае Цэнтральны Камітэт Кампартыі Савецкага Саюза і Цэнтральную рэвізійную камісію.

32. Цэнтральны Камітэт партыі і Цэн-

тральная рэвізійная камісія выбіраюцца ў складзе, устанавляемым з'ездом. У выпадку выбыцця членаў Цэнтральнага Камітэта састаў яго папаўняецца з ліку выбараных з'ездом кандыдатаў.

33. Цэнтральны Камітэт Кампартыі Савецкага Саюза мае не менш аднаго пленарнага паседжання ў шэсць месяцаў. Кандыдаты ў члены ЦК прысутнічаюць на паседжаннях пленуму Цэнтральнага Камітэта з правам дарэкава галаса.

34. Цэнтральны Камітэт Кампартыі Савецкага Саюза арганізуе: для кіраўніцтва работай ЦК паміж пленумамі—Прэзідыум, для кіраўніцтва бягучай работай, глабальным чынам на арганізацыйнай праверкі выканання рашэнняў партыі і падбору кадраў, — Секратарыят.

35. Цэнтральны Камітэт Кампартыі Савецкага Саюза арганізуе пры ЦК Камітэт Партыйнага Кантролю.

Камітэт Партыйнага Кантролю пры ЦК партыі:

а) правярае захаванне членамі і кандыдатамі партыі партыйнай дысцыпліны, прыцягвае да адказнасці камуністаў, відавочных у паршэнні праграмы і Статута партыі, партыйнай і дзяржаўнай дысцыпліны, а таксама парушэнняў партыйнай маралі (абман партыі, нячаснасць і няшчырасць перад партыяй, паклёп, бюракратызм, бытавая разамшанасць і г. д.);

б) разглядае апеляцыі на рашэнні ЦК Кампартыі Савецкага Саюза, краёвых і абласных камітэтаў партыі аб выключэнні з партыі і партыйных сплыванні;

в) мае ў рэспубліках, краях і абласцях сваё ўпаўнаважанае, незалежнае ад мясцовых партыйных органаў.

36. Цэнтральны Камітэт Кампартыі Со-

вецкага Саюза ў прамежках паміж з'ездамі кіруе ўсёй работай партыі, прадстаўляе партыю ў зносінах з другімі партыямі, арганізацыямі і ўстановамі, арганізуе рэзныя ўстановы партыі і кіруе іх дзейнасцю, назначае рэдакцыі цэнтральных органаў, назначае рэдакцыі партыйных органаў буйных мясцовых арганізацый, арганізуе і вядзе прадрывы, якія маюць грамадскае значэнне, размяркоўвае сілы і сродкі партыі, загадвае цэнтральнай касай.

Цэнтральны Камітэт накіроўвае работу цэнтральных секцый і грамадскіх арганізацый праз партыйныя групы ў іх.

37. З мэтай умацавання кіраўніцтва і палітычнай работы, Цэнтральны Камітэт партыі мае права ствараць палітычныя аддзелы і выдзяляць партыйным арганізацыям ЦК на асобных участках сацыялістычнага будаўніцтва, якія набываюць асабліва важнае значэнне для народнай гаспадаркі і краіны ў цэлым, а таксама, па меры выкавання палітычнымі аддзеламі сваіх задач,—скасуючы або ператвараючы іх у звычайныя партыйныя органы, публікуючы на вытворча-тэрытарыяльнаму прызнаку.

Палітдзеламі прадуцьца на аснове асобных інструкцый, зацвярджаемых Цэнтральным Камітэтам.

38. Цэнтральны Камітэт Кампартыі Савецкага Саюза рэгулярна інфармуе партыйныя арганізацыі аб сваёй рабоце.

39. Цэнтральная рэвізійная камісія рэвізуе: а) дуктасць і правільнасць праходжання спраў у цэнтральных органах партыі і наладжанасць апарата Секратарыята ЦК; б) касу і прадрывы Цэнтральнага Камітэта партыі.

V

Абласныя, краёвыя і рэспубліканскія арганізацыі партыі

40. Вышэйшым органам абласной, краёвай, рэспубліканскай партыйнай арганізацыі з'яўляецца абласная, краёвая партыйная канферэнцыя або з'езд кампартыі Саюзаў рэспублік, а ў прамежку паміж імі — абласны камітэт, краёвы камітэт, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік. У сапраўдны дзейнасці яны кіруюцца пастановамі Комуністычнай партыі Савецкага Саюза і яе кіруючых органаў.

41. Чарговая абласная, краёвая канферэнцыя або з'езд кампартыі Саюзаў рэспублік склікаецца абласным, краёвым камітэтам, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік адзін раз у паўтара года, а надзвычайная — па рашэнню абласнога камітэта, краёвага камітэта, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік або па патрабаванню 1/3 агульнай колькасці членаў арганізацыі, уваходзячых у абласную, краёвую, рэспубліканскую партарганізацыю.

Нормы прадстаўніцтва на абласную, краёвую канферэнцыю, з'езд кампартыі Саюзаў рэспублік ўстанаўляюцца абласным камітэтам, краёвым камітэтам, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік.

Абласная, краёвая канферэнцыя, з'езд кампартыі Саюзаў рэспублік заслухоўвае і зацвярджае справаздачныя даклады абласнога, краёвага камітэта, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік, рэвізійнай камісіі і іншых абласных, краёвых, рэспуб-

ліканскіх арганізацый, абмяркоўвае пытанні партыйнай, савецкай, гаспадарчай, прафсаюзнай работы ў вобласці, краі або рэспубліцы і выбірае абласны камітэт, краёвы камітэт, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік, рэвізійную камісію і дэлегатаў на з'езд Комуністычнай партыі Савецкага Саюза.

42. Абласныя, краёвыя камітэты, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік выбіраюць адпаведным выканаўчымі органамі ў складзе не больш 11 чалавек, у тым ліку 3-х сакратароў, зацвярджаемых ЦК партыі. Для сакратароў абласных партыйных стаж не менш пяці год.

У абкомах і краёвых партыі, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік ствараюцца сакратарыяты для разгляду бягучых пытанняў і праверкі выканання. Аб прынятых рашэннях сакратарыят дакладвае адпаведна бюро абкома, краёвога, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік.

43. Абласны камітэт, краёвы камітэт, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік арганізуе рэзныя ўстановы партыі ў межах вобласці, краі, рэспублікі, кіруе іх дзейнасцю, забяспечвае наўзалежнае выкананне дырэктыв партыі, разгортванне крытыкі і самакрытыкі і выхаванне камуністаў у духу непрымірных адносін да недахопаў, кіруе справай вывучэння марксізма-ленінізма членамі і кандыдатамі пар-

тыі, арганізуе работу па камуністычнаму выхаванню працоўных, назначае рэдакцыю абласнога, краёвага, рэспубліканскага партыйнага органа, які працуе пад яго кіраўніцтвам, накіроўвае дзейнасць абласных, краёвых, рэспубліканскіх савецкіх і грамадскіх арганізацый праз партыйныя групы ў іх, арганізуе і вядзе свае прадрывы, якія маюць агульнае значэнне для вобласці, краі, рэспублікі, размяркоўвае ў межах сваёй арганізацыі сілы і сродкі партыі, загадвае абласной, краёвай, рэспубліканскай партыйнай касай, сістэматычна інфармуе Цэнтральны Камітэт партыі і ва ўстаноўлены тэрміны прадстаўляе Цэнтральнаму Камітэту справаздачу аб сваёй дзейнасці.

44. Пленум абласнога камітэта, краёвага камітэта, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік склікаецца не радзей аднаго разу ў два месяцы.

45. Партыйныя арганізацыі аўтаномных рэспублік, а таксама нацыянальных і іншых абласцей, якія ўваходзяць у састаў краў і Саюзаў рэспублік, прадуцьца пад кіраўніцтвам краёвых камітэтаў, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік і ў сваім унутраным жыцці кіруюцца наладжаным, пазначаным ў рэдакцыі В Статута партыі аб абласных, краёвых і рэспубліканскіх арганізацыях.

VI

Акруговыя арганізацыі партыі

46. У абласцях, краях і рэспубліках, маючых акругу, у гэтых апошніх ствараюцца акруговыя партыйныя арганізацыі.

Вышэйшым органам акруговай партыйнай арганізацыі з'яўляецца акруговая партыйная канферэнцыя, склікаемая акруговым камітэтам не радзей аднаго разу ў паўтара года, надзвычайная — па рашэнню акруговага камітэта або па патрабаванню 1/3 агульнай колькасці членаў арганізацыі, уваходзячых у акруговую арганізацыю.

Акруговая канферэнцыя заслухоўвае і зацвярджае справаздачы акруговага камітэта, рэвізійнай камісіі і іншых акруговых партыйных арганізацый, выбірае ак-

руговы камітэт партыі, рэвізійную камісію і дэлегатаў на абласную, краёвую канферэнцыю або з'езд кампартыі Саюзаў рэспублік.

47. Акруговы камітэт выбірае бюро ў складзе не больш 9 чалавек, у тым ліку 3-х сакратароў акругома. Для сакратароў абласных трохгадовы партыйны стаж. Сакратары акруговага камітэта зацвярджаюцца абкомам, краёвым, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік.

Пленум акруговага камітэта склікаецца не радзей аднаго разу ў паўтара месяца.

48. Акруговы камітэт арганізуе рэзныя ўстановы партыі ў межах акругі і кіруе іх дзейнасцю, забяспечвае наўзалежнае вы-

кананне дырэктыв партыі, разгортванне крытыкі і самакрытыкі і выхаванне камуністаў у духу непрымірных адносін да недахопаў, кіруе справай вывучэння марксізма-ленінізма членамі і кандыдатамі партыі, арганізуе работу па камуністычнаму выхаванню працоўных, назначае рэдакцыю акруговага партыйнага органа, які працуе пад яго кіраўніцтвам і кантролем, накіроўвае дзейнасць акруговых савецкіх і грамадскіх арганізацый праз партыйныя групы ў іх, арганізуе свае прадрывы, якія маюць акруговае значэнне, размяркоўвае ў межах акругі сілы і сродкі партыі, загадвае акруговай партыйнай касай.

VII

Гарадскія і раённыя (сельскія і гарадскія) арганізацыі партыі

49. Гарадская, раённая партыйная канферэнцыя склікаецца гарадскім, раённым камітэтам не радзей аднаго разу ў год, надзвычайная—па рашэнню гарадскога, раёнага камітэта або па патрабаванню 1/3 агульнага ліку членаў арганізацыі, якія ўваходзяць у гарадскую, раённую арганізацыю.

Гарадская, раённая канферэнцыя заслухоўвае і зацвярджае справаздачы гарадскога, раёнага камітэта, рэвізійнай камісіі і іншых гарадскіх, раённых арганізацый, выбірае гарадскі, раёны камітэт, рэвізійную камісію і дэлегатаў на краёвую, абласную канферэнцыю або з'езд кампартыі Саюзаў рэспублік.

50. Гарадскі, раёны камітэт выбірае бюро ў саставе 7—9 чалавек, у тым ліку трох сакратароў гаркома, райкома пар-

тыі. Для сакратароў гарадскога, раёнага камітэта абавязковы партыйны стаж не менш трох год. Сакратары гарадскога і раёнага камітэтаў зацвярджаюцца абкомам, краёвым, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік.

51. Гарадскі, раёны камітэт арганізуе і зацвярджае пярвічныя партыйныя арганізацыі на прадпрыемствах, у саўгасах, МТС, калгасах і ўстановах, кіруе іх дзейнасцю і вядзе ўлік камуністаў, забяспечвае выкананне дырэктыв партыі, разгортванне крытыкі і самакрытыкі і выхаванне камуністаў у духу непрымірных адносін да недахопаў, арганізуе вывучэнне марксізма-ленінізма членамі і кандыдатамі партыі, вядзе работу па камуністычнаму выхаванню працоўных, назначае рэдакцыю гарадскога, раёнага партыйнага органа, які

працуе пад яго кіраўніцтвам і кантролем, накіроўвае дзейнасць гарадскіх, раённых савецкіх і грамадскіх арганізацый праз партыйныя групы ў іх, размяркоўвае ў межах гарода і раёна сілы і сродкі партыі, загадвае гарадскім, раённым партыйнай касай. Гарадскі, раёны камітэт прадстаўляе абласному камітэту, краёвому камітэту, ЦК кампартыі Саюзаў рэспублік справаздачу аб сваёй дзейнасці ў тэрмін і па форме, устаноўленай Цэнтральным Камітэтам партыі.

52. Пленум гарадскога, раёнага камітэта склікаецца не радзей аднаго разу ў месяц.

53. У буйных гарадах, з дазволу ЦК Кампартыі Савецкага Саюза, ствараюцца раёныя арганізацыі, падпарадкаваныя гарадскому камітэту.

VIII

Пярвічныя арганізацыі партыі

54. Асновай партыі з'яўляюцца пярвічныя партыйныя арганізацыі.

Пярвічныя партыйныя арганізацыі ствараюцца на фабрыках, заводах, у саўгасах, МТС і іншых гаспадарчых прадпрыемствах, у калгасах, цацях Савецкай Арміі і Ваенна-Марскіх Сілах, сёлах, установах, навуковых установах і т. п., пры наяўнасці не менш 3-х членаў партыі.

На прадпрыемствах, у калгасах, ва ўстановах і т. п., дзе ёсць менш 3-х членаў партыі, ствараюцца кандыдацкія або партыйна-камсамоўскія групы на часе з партаргам, выдзяляемым райкомам, гаркомам партыі або палітдзелам.

Пярвічныя партыйныя арганізацыі зацвярджаюцца раённымі, гарадскімі камітэтамі або адпаведнымі палітдзеламі.

55. На прадпрыемствах, ва ўстановах, калгасах і т. п., дзе ёсць звыш 100 членаў і кандыдатаў партыі ўнутры агульнай пярвічнай партыйнай арганізацыі, якая ахапляе ўсё прадпрыемства, устаноўу і т. п., могуць быць арганізаваны, у кожным асобным выпадку з зацвярджання райкома, гаркома або адпаведнага палітдзелу, партыйныя арганізацыі па цэхах, участках, аддзелах і т. п.

Унутры цэхавых, участковых і т. п. арганізацый, а таксама ўнутры пярвічных партарганізацый, якія налічваюць менш 100 членаў і кандыдатаў, могуць стварацца партыйныя групы на брыгадах, атрадах прадпрыемства.

56. У буйных прадпрыемствах і ўстановах, якія налічваюць звыш 300 членаў і кандыдатаў партыі, могуць у кожным асобным выпадку з дазволу Цэнтральнага Камітэта партыі, стварацца партыйныя камітэты з прадстаўленнем цэхавых партарганізацый гэтых прадпрыемстваў і ўстаноў праваў пярвічнай партыйнай арганізацыі.

57. Для павышэння ролі пярвічных партыйных арганізацый вытворчых і гандлёвых прадпрыемстваў, у тым ліку саўгасаў, калгасаў і МТС, і іх адказнасці за стан работы прадпрыемстваў гэтым арганізацыям прадстаўляецца права кантролю дзейнасці адміністрацый прадпрыемства.

58. Для павышэння ролі пярвічных партыйных арганізацый вытворчых і гандлёвых прадпрыемстваў, у тым ліку саўгасаў, калгасаў і МТС, і іх адказнасці за стан работы прадпрыемстваў гэтым арганізацыям прадстаўляецца права кантролю дзейнасці адміністрацый прадпрыемства.

Партыйныя арганізацыі міністэрстваў, якія з прычыны асобных умоў работы со-

векдкіх устаноў, функцыямі кантролю карыстаюцца не могуць, абавязаны сігналізаваць аб недахопах у рабоце міністэрства, адзначаць недахопы ў рабоце міністэрства і яго асобных работнікаў і накіроўваць свае матэрыялы і меркаванні ў ЦК і кіраўнікам міністэрства.

Сакратары пярвічных партыйных арганізацый міністэрстваў зацвярджаюцца Цэнтральным Камітэтам партыі.

Усе камуністы—работнікі цэнтральнага апарата міністэрства ўваходзяць у адну агульнаміністэрскую партыйную арганізацыю.

59. Для вядзення бягучай работы пярвічна партыйная арганізацыя выбірае на адзін год бюро ў складзе не больш 11 чалавек.

Бюро пярвічных партарганізацый ствараюцца ў партарганізацыях, якія налічваюць не менш 15 членаў партыі.

У партыйных арганізацыях, якія налічваюць менш 15 членаў партыі, бюро не ствараюцца, а выбіраецца сакратар пярвічна партарганізацыі.

З мэтай хуткага вырашчвання і выхавання членаў партыі ў духу калектывнага кіраўніцтва, цэхавым партыйным арганізацыям, якія налічваюць не менш 15, але не больш 100 членаў партыі, прадстаўляецца права выбіраць бюро цэхавых партыйных арганізацый ў складзе ад 3 да 5 чалавек, а якія налічваюць звыш 100 членаў партыі — ад 5 да 7 чалавек.

У пярвічных партыйных арганізацыях, якія аб'ядноўваюць не больш 100 членаў партыі, партыйная работа вядзецца, як правіла, не вызвалены ад работы на вытворчых работніках.

Для сакратароў пярвічных і цэхавых партарганізацый абавязковы партыйны стаж не менш аднаго года.

IX

Партыя і комсамол

60. ВЛКСМ праводзіць сваю работу пад кіраўніцтвам Комуністычнай партыі Савецкага Саюза. ЦК ВЛКСМ, з'яўляючыся кіруючым органам комсамола, падпарадкаваны ЦК Кампартыі Савецкага Саюза. Работа мясцовых арганізацый ВЛКСМ накіроўваецца і кантрлюецца адпаведнымі рэспубліканскімі, краёвымі, абласнымі, гарадскімі і раённымі партыйнымі арганізацыямі.

61. Члены ВЛКСМ, якія з'яўляюцца членамі або кандыдатамі партыі, выбіраюць з комсамола з моманту ўступлення іх у партыю, калі яны не займаюць кіруючых пастаў у комсамольскіх арганізацыях.

62. ВЛКСМ з'яўляецца актыўным памочнікам партыі ва ўсім дзяржаўным і гаспадарчым будаўніцтве. Комсамольскія арганізацыі павінны быць на справе актыўнымі правальнікамі партыйных дырэктыв ва ўсіх галінах сацыялістычнага буд-

дзавання, асабліва там, дзе няма пярвічных партыйных арганізацый.

63. Комсамольскія арганізацыі маюць права шырокай ініцыятывы ў абмеркаванні і настаноўцы перад адпаведнымі партарганізацыямі ўсіх пытанняў работы прадпрыемства, калгаса, саўгаса, устаноў, звязаных з экалагічнымі недахопамі ў дзейнасці апошніх і асабліва іх неабходна дапамогі ў палепшэнні работы, у арганізацыі сацыялістычнага спарбніцтва, у правядзенні масавых кампаній і г. д.

64. Кіраўніцтва партыйнай работай у Савецкай Арміі і Ваенна-Марскіх Сілах ажыццяўляецца Галоўным палітычным ўпраўленнем Савецкай Арміі і Ваенна-Марскіх Сілаў СССР і на транспарце—палітычным ўпраўленнем Міністэрстваў Шляхоў зносінаў СССР, Марскага флота СССР і Галоўнага флота СССР, якія працуюць на правах аддзелаў ЦК Кампартыі Савецкага Саюза.

65. Для п